

Nr 112 (VII) LISTOPAD - GRUDZIEŃ 2017

ISSN 1509-4189

BIULETYN INFORMACYJNY

OKRĘGOWEJ IZBY PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH Z SIEDZIBĄ W RZESZOWIE

WYDAWCA:

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych
35-083 Rzeszów, ul. Rymanowska 3
www.oipip.rzeszow.pl

Redaguje Zespół w składzie: Anita Drażek, Edyta Bernacka, Teresa Błat, Anetta Dec-Pindłowska, Grażyna Dziadosz, Renata Florek, Anna Janiga, Lidia Kopeć, Dorota Liput, Halina Mazur, Małgorzata Sowa, Alicja Świerad, Barbara Świetlik, Agnieszka Trznadel, Maria Zborowska.

BIURO OIPIP W RZESZOWIE:

Przewodnicząca: przewodniczaca@oipip.rzeszow.pl

Sekretariat: tel. (17) 77 88 483
biuro@oipip.rzeszow.pl

Dział Prawa Wykonywania Zawodu:

tel. (17) 77 88 485; p wz@oipip.rzeszow.pl

Księgowość:

tel. (17) 77 88 486
ksiegowosc@oipip.rzeszow.pl;
skladki@oipip.rzeszow.pl; skarbnik@oipip.rzeszow.pl

Dział merytoryczny: merytoryczny@oipip.rzeszow.pl
sekretarz@oipip.rzeszow.pl

Nr konta (SKŁADKI)

Bank Zachodni WBK S.A. 4 Oddział w Rzeszowie
03 1500 1100 1211 0005 5678 0000

Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie:

tel. (17) 77 88 490 - dyżury w każdą 2 i 4 środę
miesiąca w godzinach 14.00 - 16.00
e-mail: rzecznik@oipip.rzeszow.pl

PORAD PRAWNYCH dla członków samorządu

udziela radca prawny Paulina Wójcik - Król
w każdą środę od 12.00 - 16.00
nr telefonu (17) 77 88 483

SZANOWNI PAŃSTWO,

Zachęcamy do przedstawiania nam tekstów poruszających problemy naszego środowiska, bądź też prezentujących ciekawe informacje dotyczące praktyki pielęgniarek i położnych. Decyzja o publikacji będzie decyzją kolegią Zespołu, odpowiadającego za merytoryczny poziom Biuletynu. Zastrzegamy sobie prawo skracania i opracowywania przesłanych tekstów.

Nie odpowiadamy za treść ogłoszeń i ofert pracy za granicą dla personelu medycznego.

Prosimy teksty dostarczać w formie elektronicznej.

DRUK: Drukarnia „Hetman” w Rzeszowie
Nakład: 1.700 egzemplarzy

W NUMERZE

Głosem Przewodniczącej	- 3
Z prac samorządu	- 4
Aktualności	- 5
Stanowisko Prezydium ORPIP w sprawie jednoosobowych obsad pielęgniarskich na oddziałach	- 8
Zaburzenia psychiczne i fizyczne u dzieci w wieku szkolnym	- 9
Spacer po zdrowie	- 12
Aktualne problemy epidemiologiczne. Działania profilaktyczne	- 13
Pielęgniarka i położna wobec wyzwań współczesnej medycyny i bioetyki	- 14
Opinia prawna w przedmiocie zatrudnienia ratownika medycznego na oddziałach szpitalnych	- 18
Opinia prawna na temat rozliczania czasu szkoleń pracowników ...	- 20
Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa - Wychowanie dla Pokoju - konteksty, wyzwania i perspektywy doby globalnej	- 23
Trener mentalny - Coach w sercu wieczny pielęgniarz służący pomocą	- 26
CM Medyk: Pielęgniarki i położne to także nasi specjaliści	- 28
Warto wiedzieć	- 29
Pożegnania	- 31

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy,

Oddaję w Wasze ręce ostatni w tym roku biuletyn informacyjny. Kolejny, niełatwy rok dobiega końca. To czas podsumowań, analiz, wyciągania wniosków oraz przygotowań do następnych wyzwań. Wszyscy chcielibyśmy, aby decydenci brali pod uwagę nasze opinie i stanowiska. Głos płynący ze środowiska zawodowego ma kluczowe znaczenie. Na nasze słuszne postulaty często dostajemy odpowiedź tak, ale ... i tu ciągle pada argument - brak środków finansowych w systemie. Podejmowane są doraźne działania powodujące oszczędności. Te oszczędności powodują niestety pogorszenie jakości świadczeń zdrowotnych. Kolejne strategie mają przynieść rozwiązania za kilka lat. A potrzeby są tu i teraz.

Tylko dzięki Waszym postawom pełnym zaangażowania i częstokroć świadczenia pracy ponad jeden etat pacjenci mogą się czuć zabezpieczeni. Nie do przecenienia jest również rola kadry zarządzającej.

Przed nami okres Świąt Bożego Narodzenia. Życzę Wam by był to czas spokoju, odpoczynku, niepowtarzalnej atmosfery i ciepła, pomimo tego, że ciągle dyżurujecie przy pacjentach i zapewniacie profesjonalną opiekę dwadzieścia cztery godziny na dobę. Niech nie braknie dobrych słów, wzajemnego szacunku i radości świętowania.

Przewodnicząca ORPIP w Rzeszowie

Anita Drązek

*W tym świątecznym
nastroju składamy Państwu
serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności,
niepowtarzalnej atmosfery,
ciepła oraz obfitości wszelkich dóbr.
Niech radość i pokój
Świąt Bożego Narodzenia,
poczucie prywatnego i zawodowego spełnienia
towarzyszą Państwu
przez cały Nowy 2018 Rok.*

Z PRAC SAMORZĄDU

Posiedzenia Prezydium i Okręgowej Rady

16.11.2017 - Posiedzenie Prezydium ORPIP w Rzeszowie. Na posiedzeniu podjęto 76 uchwał: w/s stwierdzenia prawa wykonywania zawodu dla 27 osób oraz wpisu do rejestru pielęgniarek i położnych, w/s wykreślenia z rejestru, w/s skierowania na przeszkolenie po przerwie nie wykonywania zawodu, w/s wydania nowego prawa wykonywania zawodu, w/s wpisu do rejestru podmiotów prowadzących kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych, w/s skreślenia indywidualnej praktyki pielęgniarki z rejestru podmiotów prowadzących działalność leczniczą, w/s dofinansowania do kursów, szkoleń, specjalizacji, studiów, w/s przyznania zapomóg losowych, zapomóg w związku z przejściem na emeryturę, zapomóg z tytułu choroby przewlekłej, w/s przyznania dofinansowania do okularów, w/s oddelegowania na konferencje, w/s odpowiedzi na apel, w/s odmowy dofinansowania do kursów, szkoleń zgodnie z regulaminem.

Z prac OIPIP w Rzeszowie

PAŹDZIERNIK

26.10.2017 - Przewodnicząca Anita Drążek wzięła udział w V Podkarpackim Kongresie Położnych w sali kolumnowej Urzędu Wojewódzkiego.

31.10.2017 - Przewodnicząca Anita Drążek spotkała się z dyrektorem Szpitala Wojewódzkiego w Tarnobrzegu Wiktorem Stasiakiem oraz dyrektorem Samodzielnego Publicznego ZZOZ w Nisku Romanem Ryznarem. Celem spotkań było podpisanie umów dotyczących przeszkoleń po przerwie w wykonywaniu zawodu pielęgniarek i położnych.

LISTOPAD

08.11.2017 - W auli Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie odbyła się konferencja zorganizowana przez Zespół Pielęgniarek Epidemiologicznych - "Współczesne zagrożenia epidemiologiczne. Działania profilaktyczne".

09.11.2017 - W Hotelu Rzeszów odbyła się konferencja szkoleniowa "Trudny pacjent".

10.11.2017 - Posiedzenie Komisji Etyki Zawodowej.

13.11.2017 - Posiedzenie Komisji Socjalnej.

13.11.2017 - Przewodnicząca Anita Drążek wzięła udział w Konwencji Przewodniczących w Warszawie.

15.11.2017 - Przewodnicząca Anita Drążek wzięła udział w spotkaniu świadczeniodawców opieki długoterminowej w sali kolumnowej Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.

16.11.2017 - Przewodnicząca Anita Drążek na zaproszenie Prezydenta Miasta Tarnobrzega wzięła udział w obchodach Światowego Dnia Seniora w Tarnobrzegu.

17.11.2017 - W auli Instytutu Teologiczno-Pastoralnego w Rzeszowie odbyła się konferencja zorganizowana przez Komisję d.s Etyki Zawodowej - "Pielęgniarka i położna wobec wyzwań współczesnej medycyny i bioetyki".

21.11.2017 - Przewodnicząca Anita Drążek spotkała się z dyrektorem Urzędu Marszałkowskiego - Damianem Brudem.

28-29.11.2017 - Przewodnicząca Anita Drążek wzięła udział w I Ogólnopolskim Szkoleniu Pielęgniarek Oddziałowych, Położnych Oddziałowych, Kierowników i Koordynujących w Hotel "Nowy Dwór" w Świlczy.

29.11.2017 - W siedzibie OIPIP w Rzeszowie odbyło się szkolenie we współpracy z firmą Coloplast dotyczące stomii.

30.11.2017 - Posiedzenie Zespołu pielęgniarek w środowisku nauczania i wychowania.

GRUDZIEŃ

04.12.2017 - Przewodnicząca Anita Drążek wzięła udział w posiedzeniu Rady Społecznej Podkarpackiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Rzeszowie.

04.12.2017 - Posiedzenie Zespołu Położnych Rodzinnych.

05.12.2017 - Przewodnicząca Anita Drążek wzięła udział w posiedzeniu Komisji Prawa i Legislacji działającej przy Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych w Warszawie.

06.12.2017 - Posiedzenie Okręgowego Sądu Pielęgniarek i Położnych.

07.12.2017 - Przewodnicząca Anita Drążek wzięła udział w konferencji szkoleniowej "Jakość komunikacji interpersonalnej w placówkach opiekuńczo-medycznych" w Tarnobrzegu.

10.12.2017 - Przewodnicząca Anita Drążek wzięła udział w XII Mikołajkowej Konferencji Dializacyjnej dla personelu pielęgniarskiego - Postęp ma znaczyć lepsze, a nie tylko nowe..

11.12.2017 - Posiedzenie Komisji Socjalnej.

NACZELNA IZBA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

02-757 Warszawa, ul. Pory 78, lok. 10, Tel. (22) 327 61 61, Fax. (22) 327 61 60

NiPiP- NRPiP-DM.0025.292.2017

Warszawa, dnia 30 października 2017 r.

Szanowni Państwo
Członkowie
Naczelnej Rady Pielęgniarek
i Położnych

Szanowni Państwo

W załączeniu, przesyłam do wiadomości pismo Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, kierowane do Ministra Zdrowia Konstantego Radziwiłła, w sprawie wykreślenia Hydroxyethylamylum (HES) ze składu zestawu przeciwwstrząsowego zawartego w rozporządzeniu w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1658), oraz odpowiedź w tej sprawie Dyrektor Departamentu Pielęgniarek i Położnych, Beaty Cholewki.

Z wyrazami szacunku

Prezes NRPiP

Zofia Małas
Zofia Małas

ZAPROSZENIE DO UDZIAŁU W BADANIU ANKIETOWYM dla kierowniczej kadry zarządzającej w pielęgniarstwie i położnictwie

Serdecznie zapraszamy do udziału w badaniach ankietowych pielęgniarki/pielęgniarzy i położne koordynujące, oddziałowe, przełożone, naczelnie i dyrektorów pielęgniarstwa do udziału w międzynarodowym anonimowym badaniu ankietowym pt. **Współczucie w pielęgniarstwie**.

Badanie jest prowadzone aktualnie w 20 krajach na świecie, a jego celem jest poznanie opinii pielęgniarskiej kadry zarządzającej na temat współczucia.

Elektroniczna wersja ankiety dostępna jest na stronie OIPIP w Rzeszowie.

Koordynatorzy badania - dr Małgorzata Nagórska, dr Małgorzata Lesińska-Sawicka

NACZELNA IZBA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

NIPiP-NRPIP-DM.002.200.2017.TK

Warszawa, dnia 18.10.2017r

*18.X.17
K. Radziwill*

Pan

Konstanty Radziwill

Minister Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do naszego pisma z dnia 30 sierpnia 2017r. znak NIPiP-NRPIP-DM.002.170.2017.TK, dotyczącego prośby o wprowadzenie do warunków zawierania i realizacji umów w zakresie pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej, zapisu dotyczącego składu zestawu przeciwwstrząsowego w neseserze pielęgniarki w analogiczny sposób jak jest to uregulowane w przypadku pielęgniarki podstawowej opieki oraz braku odpowiedzi na pismo, ponownie uprzejmie proszę o informację na jakim etapie są prace zmierzające do zmiany przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej.

Jednocześnie ponownie proszę o udzielenie odpowiedzi na nasze pismo z dnia 30 sierpnia 2017r. znak NIPiP-NRPIP-DM.022.169.2017.TK dotyczące wyjaśnienia pojęcia etat lub etat przeliczeniowy w związku ze wzrostem miesięcznego wynagrodzenia pielęgniarek realizujących świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej.

W załączeniu przesyłam kopie pism z dnia 30.08.2017r.

Z wyrazami szacunku

Wiceprezes NRPIP

Mariola Łodzińska

Mariola Łodzińska

Ministerstwo Zdrowia

Departament Pielęgniarek
i Położnych

Warszawa, 18-10-2017 r.

PPA.0762.6.2017/BW

Pani
Zofia Małas
Prezes
Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych
ul. Pory 78 lok. 10
02-757 Warszawa

Szanowna Pani Prezes,

Nawiązując do przekazanych informacji w piśmie z dnia 3 października 2017 r., znak: PPA.0762.6.2017/BW, stanowiącego odpowiedź na Pani korespondencję z dnia 30 sierpnia 2017 r., znak: NIPiP-NRPiP-DM.002.170.2017, w sprawie przekazania informacji na jakim etapie są prace zmierzające do wprowadzenia zmian w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1658), w zakresie składu zestawu przeciwwstrząsowego w neseserze pielęgniarki - pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej, analogicznie jak to ma miejsce w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, Departament Pielęgniarek i Położnych przekazuje poniżej uzupełniające informacje w przedmiotowej sprawie.

W odniesieniu do zmiany składu zestawu przeciwwstrząsowego określonego w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie wykazu produktów leczniczych, które mogą być doraźnie dostarczane w związku z udzielanym świadczeniem zdrowotnym, oraz wykazu produktów leczniczych wchodzących w skład zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie (Dz. U. z 2008 r. poz. 271, z późn. zm.), Departament Polityki Lekowej i Farmacji poinformował, że w dniu 9 października 2017 r. Minister Zdrowia zaakceptował projekt usunięcia leku Hydroxyethylamylum (HES) ze składu zestawu przeciwwstrząsowego.

Jednocześnie Minister Zdrowia zaakceptował dodanie do składu zestawu przeciwwstrząsowego używanego przez pielęgniarki adrenaliny - roztworu do wstrzykiwań.

Nadmieniam, że zgodnie z procedurą legislacyjną prowadzoną w Ministerstwie Zdrowia, projektowane zmiany będą podlegały uzgodnieniom i konsultacjom publicznym.

DYREKTOR
Departamentu Pielęgniarek i Położnych
Beata Cholewicka
dr n. o.zdr. Beata Cholewicka

OKRĘGOWA IZBA PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH z siedzibą w Rzeszowie

DISTRICT CHAMBER OF NURSES AND MIDWIVES

35-083 Rzeszów, ul. Rymanowska 3, tel. (17) 77 88 483, fax (17) 77 88 484
www.oipip.rzeszow.pl e-mail: biuro@oipip.rzeszow.pl

Stanowisko nr 15

Prezydium Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie
z dnia 16 listopada 2017 r.

w sprawie jednoosobowych obsad pielęgniarskich na oddziałach

Prezydium Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie wyraża zdecydowany sprzeciw wobec zgłaszanych przypadków ograniczania przez pracodawców obsad pielęgniarskich na oddziałach.

Tut. samorząd zawodowy pielęgniarek i położnych z niepokojem przyjmuje informacje płynące ze środowiska informację o zmniejszanych przez pracodawców obsadach pielęgniarskich na oddziałach, w skrajnych przypadkach jednoosobowych.

Przede wszystkim trzeba podkreślić, że pracodawca ponosi odpowiedzialność za wadliwą organizację pracy. Podstawowym obowiązkiem pracodawcy jest organizowanie pracy w sposób zapewniający pełne wykorzystanie czasu pracy, jak również osiągnięcie przez pracowników, przy wykorzystaniu ich uzdolnień i kwalifikacji, wysokiej wydajności i należytej jakości pracy (art. 94 pkt. 1 Kodeksu pracy). W dyspozycji tego przepisu mieści się obowiązek takiej organizacji pracy, w której pielęgniarka będzie w stanie prawidłowo, zgodnie z najlepszą wiedzą medyczną wykonać swoje obowiązki bez uszczerbku dla dobra pracodawcy i pacjentów. Konsekwencje naruszenia tego obowiązku przez pracodawcę poniesie on sam.

Świadczenia pielęgniarskie powinny być realizowane dla zapewnienia bezpieczeństwa pacjentom z uwzględnieniem realizacji ich potrzeb, niezbędnych dla prawidłowego procesu terapeutycznego. Wielkość obsad pielęgniarskich ma niebagatelny wpływ na bezpieczeństwo pacjenta, jakość opieki i satysfakcję pacjentów oraz pielęgniarek. W każdym przypadku obsada pielęgniarska powinna uwzględniać specyfikę danego oddziału oraz stan pacjentów, którzy w nim przebywają. Niewłaściwa, w szczególności jednoosobowa obsada pielęgniarska na oddziale w żadnym wypadku powyższych warunków nie spełnia.

W związku z powyższym Prezydium Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie wzywa podmioty lecznicze – pracodawców do zapewnienia właściwych obsad pielęgniarek na oddziałach, które będą uwzględniać zarówno potrzeby pacjentów, jak i konieczność zapewnienia bezpiecznych warunków pracy dla pielęgniarek, co oznacza wykluczenie w szczególności obsad jednoosobowych.

Sekretarz
Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych
w Rzeszowie

mgr Dorota Liput

Przewodnicząca
Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych
w Rzeszowie

mgr Anita Drajak

ZABURZENIA PSYCHICZNE I FIZYCZNE U DZIECI W WIEKU SZKOLNYM

Ewa Sroka

Zespół Pielęgniarek w środowisku nauczania i wychowania wraz z OIPIP w Rzeszowie w dniu 19 października 2017 r. zorganizował konferencję dla pielęgniarek i higienistek pracujących w szkołach. Tematem były: Zaburzenia psychiczne i fizyczne u dzieci.

Na wstępie Przewodnicząca ORPIP w Rzeszowie Pani Anita Drażek przywitała wszystkich uczestników przybliżyła temat konferencji oraz przedstawiła prelegentów.

Pierwszym wykładownicą naszej konferencji była Pani Dorota Dominik dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 w Rzeszowie. Podzieliła się swoją wiedzą na temat zaburzeń psychicznych u dzieci w wieku szkolnym. Przybliżyła nam temat autyzmu, zaburzeń lękowych, depresji i zaburzeń psychotycznych u dzieci.

Autyzm dziecięcy i zespół Aspergera należą do grupy tzw. całościowych zaburzeń neurorozwojowych, do których zaliczane są również specyficzne trudności szkolne oraz specyficzne zaburzenia rozwoju funkcji ruchowych. Zaburzenia te charakteryzują się brakiem odpowiednich dla wieku umiejętności uwarunkowanych dojrzewaniem mózgu. W przypadku autyzmu dziecięcego i zespołu Aspergera objawy dotyczą:

- zaburzeń interakcji społecznych,
- zaburzeń porozumiewania komunikacji słownej i bezsłownej,
- występowania powtarzających się, ograniczonych i stereotypowych wzorców zachowań, zainteresowań i aktywności.

W przypadku autyzmu dziecięcego bardzo ważne jest postawienie diagnozy w jak najwcześniejszym

okresie jego rozwoju. Wcześnie rozpoczęta intensywna wielokierunkowa terapia, dzięki tzw. „plastyczności mózgu” stwarza warunki do znacznej poprawy funkcjonowania dziecka. U większości dzieci autystycznych objawy widoczne są już w pierwszym roku życia. W typowym autyzmie niepokojące symptomy pojawiają się do 36 miesiąca życia dziecka. U takich dzieci obserwujemy:

- brak rozwoju mowy,
- stereotypowe zabawy,
- samoczynnie powtarzające się, bezużyteczne i często rytmiczne ruchy takie jak kołysanie całego ciała, kręcenie i kiwanie głową, zwijanie włosów, uderzenie w dłoń,
- brak reakcji na swoje imię.

W późniejszym okresie rozwoju dziecka, gdy dziecku stawiane są coraz większe wymagania objawy stają się coraz wyraźniejsze. W okresie przedszkolnym dziecko z autyzmem:

- może nie być zainteresowane innymi dziećmi oraz nawiązywania z nimi kontaktów, izoluje się,
- postępuje zgodnie z własnymi potrzebami, nie uwzględniając norm i zasad współżycia,
- domaga się zachowania schematu dnia, źle reaguje na zmiany w otoczeniu,
- często prowadzi monolog,
- nie jest zainteresowane zabawami z innymi dziećmi,
- przejawia brak tzw. zabawy funkcjonalnej, opartej na wyobraźni naśladowaniu (chwytywanie i toczenie piłki, budowanie wieży, zabawa w dom).

Problemy osobiste, rodzinne i szkolne dziecka z całościowymi zaburzeniami rozwoju, do których należy autyzm i zespół Aspergera powodują że dziecko i jego rodzina niejednokrotnie nie są w stanie im sprostać. W razie potrzeby zawsze można zwrócić się o pomoc do psychologa. W Polsce wiele organizacji pozarządowych działa na rzecz osób z autyzmem przez tworzenie samopomocowych grup wsparcia oraz działalność wydawnicza i naukowa.

Zaburzenia lękowe u dzieci. Szacuje się że częstotliwość występowania zaburzeń lękowych mieści się w granicach od 5-12% populacji dziecięcej i jest zależna od rodzaju zaburzenia i wieku dziecka. Oznacza to, że średnio w 30 osobowej klasie jest dwoje lub troje dzieci z problemami lękowymi, których natężenie osiąga poziom kliniczny czyli wymaga interwencji specjalisty. Występowanie różnego typu lęków i obaw jest częścią normalnego rozwoju dziecka. Najmniejsze dzieci mogą

bać się między innymi hałasów, ciemności, potworów czy separacji od opiekunów. W miarę dorastania i nabywania kolejnych doświadczeń, zmienia się zarówno nasilenie lęku jak i jego tematyka. Nastolatki będą obawiać się przede wszystkim szeroko rozumianej opinii społecznej. Gdy nasilenie i długotrwałość lęków przekraczają granice prawidłowej adaptacji lub nie są zgodne z etapem rozwojowym, należy skierować dziecko do specjalisty. Obraz kliniczny zaburzeń lękowych u dzieci i młodzieży nie jest identyczny z tymi samymi zaburzeniami, które rozpoznajemy u dorosłych. Ważne jest, aby właściwie różnicować lęk i obawy charakterystyczne dla prawidłowego rozwoju dziecka, od tych które są nadmiernie nasilone. Istnieje niebezpieczeństwo oceny takich zachowań dziecka jako objawów rozpieszczenia, braku dobrej woli lub po prostu niesamodzielności. Dzieci z fobią społeczną często nie uzyskują pomocy ponieważ są spokojne, ciche i nie sprawiają kłopotów. Czasami takie zachowanie dziecka dorośli traktują jako pożądanie albo zgodne z jego temperamentem.

Zdarza się, że dzieci z fobiami są wyśmiewane oraz traktowane z ironią i dystansem. Należy pamiętać, że objawy lęku u dziecka powodują bardzo duży poziom dyskomfortu, więc wsparcie ze strony otoczenia ma duże znaczenie w jego walce z zaburzeniami. W środowisku szkolnym łatwo zaobserwować że młody człowiek ma napad paniki. Taki nastolatek jest bowiem mistrzem unikania sytuacji, które uznaje za zagrożające. Zdarza się, że dzieci doświadczają wydarzeń traumatycznych, o których nikomu nie mówią. Każda nagła zmiana zachowania i dotychczasowego funkcjonowania dziecka, powinna być potraktowana przez dorosłych opiekunów dziecka z należytą powagą i uwagą.

Leczeniem dzieci z zaburzeniami lękowymi zajmują się psychiatry dziecięcy. Psychiatra stawia diagnozę, czyli ocenia czy i ewentualnie z jakim rodzajem zaburzenia lękowego mamy do czynienia u danego dzie-

cka. Decyduje czy wskazane jest leczenie farmakologiczne, proponuje konsultacje najczęściej u psychologa klinicznego.

Dzieci, podobnie jak i dorośli, mogą doświadczyć nastroju który potocznie określa się jako depresja. Dzieje się tak, gdy doznają one frustracji rozczarowania lub kiedy przeżywają smutek związany ze stratą w ich życiu. Te trudne uczucia wywołane różnymi sytuacjami zazwyczaj dość szybko mijają. Są jednak dzieci, które przez długi czas przeżywają smutek, z którym nie potrafią sobie poradzić. Można powiedzieć że cierpią z powody depresji, choroby, którą do niedawna rozpoznawano jedynie u dorosłych. Nie uda się rozpoznać depresji, jeśli nie porozmawiamy z dzieckiem o jego samopoczuciu, nastroju, problemach. Ponieważ dzieciom jest trudniej niż dorosłym nazwać swoje uczucia, częściej wyrażają je w zachowaniach, które bardziej przyciągają uwagę otoczenia niż ciche wewnętrzne cierpienie. Jeśli u dziecka w wieku przedszkolnym lub wczesnoszkolnym zauważymy drażliwość, apatie brak zainteresowania czynnościami, które wcześniej sprawiały mu przyjemność, niechęć do współpracy, brak łaknienia, nawracające skargi na bóle głowy, brzucha, nóg, wycofanie z aktywności lub zachowania mające na celu zwrócenie na siebie uwagi, zasygnalizuj to rodzicom i zachęć do konsultacji z lekarzem. Jeśli u nastolatka zauważymy drażliwość, częste wybuchy złości, wycofanie z kontaktów społecznych, brak zainteresowania czynnościami które wcześniej sprawiały mu przyjemność, wypowiedzi na temat śmierci, bezsensu życia, braku nadziei i planów na przyszłość, utratę apetytu, wyraźny spadek lub przyrost masy ciała, skargi na brak snu lub nadmierną senność, trudności w realizacji wymagań szkolnych zwróć na to uwagę rodziców i zachęć ich do konsultacji z lekarzem.

Jeśli dziecko wypowiada myśli na temat braku sensu życia, ujawnia zainteresowanie śmiercią i umieraniem, prowadzi rozważania o śmierci twierdzi, że chciałoby zasnąć i więcej się nie obudzić lub zginać w wypadku drogowym. Wyszukuje informacji dotyczących działań toksycznych leków, trucizn, ujawnia nawet nikłe zamiary popełnienia samobójstwa, to istnieje poważne ryzyko podjęcia przez nie próby samobójczej. W takiej sytuacji nie możemy zachować swoich obaw dla siebie, musimy działać szybko. Konieczny jest natychmiastowy kontakt z rodzicami i ze specjalistą (psycholog, psychiatra) absolutnie nie pozostawiamy samego dziecka. Zapewniamy dziecku bezpieczeństwo a niejednokrotnie konieczne jest umieszczenie dziecka w oddziale psychiatrycznym.

Jeśli dojdzie do próby samobójczej na terenie szkoły, szkoła wzywa karetkę pogotowia i zawiadamia rodziców. Natomiast jeśli niepokoją nas wypowiedzi

lub zachowania dziecka i podejrzewamy obecność myśli samobójczych zawiadamiamy rodziców. Przy braku współpracy ze strony rodziców szkoła zawiadamia sąd rodzinny. W celu uzyskania porady psychiatry nie jest wymagane skierowanie od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Zgodę na hospitalizację dziecka do 15 roku życia wyrażają rodzice. Po ukończeniu przez dziecko 16 lat wymagana jest zgoda rodziców jak i dziecka. W sytuacji kiedy depresyjne dziecko nie wyraża takiej zgody, a istnieje ryzyko że zagraża ono swojemu życiu zgoda dziecka nie jest konieczna. W takich sytuacjach gdy pojawiają się wątpliwości, ostateczną decyzję podejmuje sąd rodzinny, który powiadamia szkoła lub szpital.

Druga część konferencji była poświęcona zaburzeniom fizycznym dzieci w wieku szkolnym. Prelegentem była Pani Elżbieta Drachal specjalista endokrynologii i diabetologii dziecięcej. Zostały omówione zagadnienia związane z zaburzeniami rozwoju fizycznego dzieci w wieku szkolnym do których zaliczyła: niedobór i nadmierną wysokość dzieci, niedobór i nadmiar masy ciała. Zbyt mała wysokość ciała przeważnie spowodowana jest przyczynami natury genetycznej lub wolniejszym tempem wzrastania, związanym z późniejszym dojrzewaniem płciowym, rzadziej zaburzeniami hormonalnymi lub innymi przyczynami. Częściej występuje u dzieci w wieku wczesnoszkolnym i w okresie pokwitania, częściej u chłopców niż u dziewcząt. Wczesne wykrycie i ustalenie przyczyny niskorosłości jest ważne ze względu na możliwość wdrożenia leczenia w przypadku zaburzeń hormonalnych, a także ma znaczenie przy ocenie dojrzałości szkolnej, w poradnictwie zawodowym i sportowym. Nadmierna wysokość u dzieci ma charakter rodzinny, gdy oboje lub jedno z rodziców są wysokiego wzrostu. Wśród innych przyczyn należy wymienić zaburzenia genetyczne np. zespół Klinefeltera, Marfiana, metaboliczne np. homocystynuria, hormonalne np. nadmiar hormonu wzrostu, przejściowo wysoki wzrost w przedwczesnym dojrzewaniu płciowym.

Wysokorosłość w odróżnieniu do niskorosłości, może stanowić problem dla niektórych dziewcząt, stając się u nich przyczyną dysmorfofobii i zaburzeń emocjonalnych. Niedobór i nadmiar masy ciała nieprawidłowości te określa się często jako zaburzenia stanu odżywiania. Termin ma jednak szersze znaczenie i oznacza aktualny stan organizmu pod względem strukturalnym, czynnościowym i biochemicznym, który jest następstwem określonego sposobu żywienia. Najczęstszymi przyczynami otyłości są niewłaściwe odżywianie oraz brak aktywności ruchowej, rzadziej czynniki genetyczne lub inne. Występuje częściej u dziewcząt niż u chłopców, częstość występowania wzrasta wraz z wiekiem. Wczesne występowanie nadmiaru masy ciała i wdrożenie leczenia jest ważne ze względu na zapobieganie skutkom bezpośrednim w okresie rozwoju, takim jak koślawość kolan, płaskostopie, nadciśnienie tętnicze, a z drugiej strony ma ogromne znaczenie w profilaktyce otyłości w wieku dojrzałym predysponującej do wielu schorzeń, takich jak: miażdżyca, cukrzyca. Istnieje duża zależność między otyłością dziecięcą i w późniejszym okresie życia. U dzieci niedobór masy ciała najczęściej jest cecha konstytucjonalną, uwarunkowaną genetycznie, związaną z typem budowy ciała. Do innych przyczyn niedobory masy ciała zaliczymy: niektóre choroby przewlekłe związane z zaburzeniami trawienia, wchłaniania, metabolizmu i wykorzystywania składników odżywczych, nagle chudnięcie może towarzyszyć cukrzycy, przewlekłym zakażeniom i innym chorobom. Stosowaniem przez dziewczęta w drugiej dekadzie życia diet i innych praktyk w celu osiągnięcia szczupłej sylwetki. Zaburzenia jedzenia, jadłowstręt psychiczny. Niedostatki w żywieniu uwarunkowane ubóstwem rodziny lub zaniedbywaniami ze strony rodziców. U dzieci i młodzieży ww. zaburzenia w rozwoju fizycznym mogą powodować odczucia wady somatycznej, może to być przyczyną obniżenia poczucia własnej wartości.

Myślę, że konferencja była bardzo owocna i zagadnienia w niej prezentowane przydadzą się w pracy pielęgniarek i higienistek szkolnych.

SPACER PO ZDROWIE - ZAPROŚ SWOJEGO LEKARZA Tarnobrzeg, 30 września 2017 r.

Barbara Zych

Ogromnym zainteresowaniem cieszyła się I edycja „Spaceru po zdrowie - Zaproś swojego lekarza!”, jaki w sobotę zorganizowano na Placu Bartosza Głowackiego w Tarnobrzegu. Spacer zaktywizował mieszkańców miasta i okolic, bo założeniem projektu była edukacja społeczeństwa o konieczności uprawiania sportu w nawet najprostszej formie, jaką jest spacer, by poprawić nie tylko swoją kondycję, ale przede wszystkim stan zdrowia. Oficjalnym rozpoczęciem wydarzenia była konferencja prasowa z udziałem Wicemarszałka Województwa Podkarpackiego Stanisława Kruczka, Prezydenta Miasta Tarnobrzega Grzegorza Kielba i zaproszonych gości.

Koordinatorami projektu w Tarnobrzegu były Ewelina Mylek, koordynator projektu z ramienia ogólnopolskiego z Eleven Zett Productions, Barbara Zych, koordynator ze strony Urzędu Miasta Tarnobrzega oraz Marta Kaczmarek, koordynator sportowy reprezentujący klub Fitnesska. Wydarzenie zostało objęte również patronatem honorowym Dyrektora Podkarpackiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Rzeszowie, Marszałka Województwa Podkarpackiego oraz Wojewody Podkarpackiego.

W ramach wydarzenia odbył się nie tylko spacer, ale również warsztaty zdrowia, porady lekarskie oraz pokazy ćwiczeń rehabilitacyjnych. Dodatkową atrakcją był Maraton Indoor Walking, Marsz po Zdrowie dla Seniorów oraz Nordic Walking. Podczas wydarzenia odbył się wspólny przemarsz ulicami Tarnobrzega. Spacer uświetnił występ Miejskiej Orkiestry Dętej oraz pokaz tańca Mażorettek, które już od najmłodszych lat chcą dbać o siebie i swoje zdrowie. Tarnobrzesci Klub Kyokushin postanowił przyłączyć się do wydarzenia i zorganizować pokaz karate. Odbyły się również inne występy artystyczne i sportowe.

W spacerze uczestniczyły wszystkie grupy wiekowe, społeczne i zawodowe - od lekarzy i pielęgniarek, poprzez sportowców z klubu Siarka Tarnobrzeg, uczestników warsztatów terapii zajęciowej i seniorów po przedszkolaki. W trakcie Spaceru po Zdrowie można było spotkać stoiska ze zdrową żywnością. Spacerowicze mieli okazję spróbować zdrowych i dietetycznych potraw oraz wziąć udział w warsztatach kulinarnych i zasięgnąć porad ekspertów. Odbył się również pokaz carvingu.

Mieszkańcy Tarnobrzega dopisali i korzystali z przygotowanych atrakcji. Spacer zyskał popularność ludzi. Nieoczekiwanym i bardzo szczęśliwym zwieńczeniem całego wydarzenia były oświadczyzny na głównej scenie, które z pewnością przejdą do historii wydarzenia w skali ogólnopolskiej.

Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w organizację wydarzenia. Wydarzenie realizowane było w ramach Narodowego Programu Zdrowia Ministerstwa Zdrowia. Program ukierunkowany jest na profilaktykę zdrowotną w chorobach cywilizacyjnych tj.: zawały serca, udary mózgu, nowotwory, cukrzycę i otyłość.

AKTUALNE PROBLEMY EPIDEMIOLOGICZNE. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE. Konferencja Szkoleniowa - Rzeszów, 8.11.2017 r.

*dr Beata Witalec
Przewodnicząca Zespołu Pielęgniarek Epidemiologicznych*

W dniu 8 listopada 2017 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego odbyła się konferencja szkoleniowa zorganizowana przez Zespół pielęgniarek epidemiologicznych działający przy OIPIP w Rzeszowie pt. "Aktualne problemy epidemiologiczne. Działania profilaktyczne". Konferencja objęta została patronatem honorowym ze strony Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Marszałka Województwa Podkarpackiego oraz Wojewodę Podkarpackiego.

Główny temat konferencji stanowiły zagadnienia w obszarze profilaktyki zakażeń szpitalnych, ze szczególnym zwróceniem uwagi zagrożenia związane z pojawianiem się zakażeń szczepami wielolekoopornymi, w tym pałeczkami Enterobacteriaceae wytwarzającymi karbapenemazy typu KPC, MBL i OXA-48.

Pani dr Barbara Stawarz, Konsultant Wojewódzki w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego w swoim wystąpieniu przybliżyła rolę specjalisty ds. epidemiologii w programie kontroli zakażeń szpitalnych. Znaczenie epidemiologiczne pałeczek wytwarzających karbapenemazy typu KPC, MBL i OXA-48 szczegółowo wyjaśnił dr Mariusz Worek, (Szpital Kliniczny nr 1 w Rzeszowie). Analizę występowania czynników alarmowych i ognisk epidemicznych na Podkarpaciu przedstawiła mgr Małgorzata Witas, przedstawiciel Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie. Natomiast lek. med. Jolanta Kluz-Zawadzka w swoim, jak zawsze bardzo zajmującym wystąpieniu przybliżyła historię walki z chorobami zakaźnymi poprzez poszukiwanie skutecznych sposobów profilaktyki w odniesieniu do narażenia na zakażenie w wyniku ekspozycji zawodowej.

Pani mgr Bożena Konecka-Szydełko, kierownik Działu Epidemiologii Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie podsumowując wystąpienia skierowała prośbę o współpracę placówek medycznych z inspekcją sanitarną w kwestii rozpoznawania i zgłaszania ognisk epidemicznych, w szczególności dotyczących wielolekoopornych pałeczek Enterobacteriaceae. Zagrożenia związane z szerzeniem się tego rodzaju szczepów są realne, dlatego też tak ważne jest wspólne podejmowanie działań zmierzających do ograniczania rozprzestrzeniania się tego rodzaju drobnoustrojów. Działania zmierzające do redukcji występowania zakażeń szpitalnych odgrywają kluczową rolę w programach profilaktyki zakażeń w podmiotach leczniczych. Istotne wskazówki w tym temacie oraz prezentacje swoich produktów zaprezentowały biorące aktywny udział w konferencji firmy

medyczne. Na znaczenie higieny rąk zwrócił uwagę w swojej prezentacji przedstawiciel firmy Ecolab, pan Ireneusz Kasia.

Zasady pielęgnacji ran szczegółowo omówiła pani Agnieszka Sołtys, przedstawiciel firmy Schülke. Wykład na temat prawidłowych zasad kaniulacji naczyń przedstawiła pani Marta Bujakowska reprezentująca firmę Skamex. Rolę śródoperacyjnego płukania ran w profilaktyce ZMO zaprezentowała pani Paulina Nowak, przedstawiciel firmy Aesculap Chifa. Pani Lucyna Krzysztyniak w imieniu firmy Medilab przedstawiła ofertę preparatów dezynfekcyjnych o szerokim spektrum bólcym, potwierdzonym badaniami normalnymi, a pani Ewa Studzińska zainteresowała słuchaczy propozycją niskonakładowych systemów dezynfekcji pomieszczeń. Z ciekawą ofertą kontroli jakości utrzymania higieny w pomieszczeniach wystąpił przedstawiciel firmy Medisept, pan Michał Gotner.

Nie zabrakło także elementów prawa w kontekście zakażeń szpitalnych. Pani dr Anna Jacek omówiła kwestię odpowiedzialności personelu medycznego za wystąpienie zakażenia szpitalnego.

Uczestnicy wykazywali zainteresowanie tematyką konferencji, uważnie słuchając prelekcji oraz aktywnie włączając się do dyskusji.

PIELĘGNIARKA I POŁOŻNA WOBEC WYZWAŃ WSPÓŁCZESNEJ MEDYCYNY I BIOETYKI

*Bogusława Kaczor-Pyter
Przewodnicząca Komisji ds. Etyki Zawodowej*

Komisja ds. Etyki Zawodowej działająca przy Okręgowej Radzie Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie zorganizowała w dniu 17 listopada 2017 r. Konferencję "Pielęgniarka i położna wobec wyzwań współczesnej medycyny i bioetyki".

Konferencja odbyła się w Instytucie Teologiczno-Pastoralnym w Rzeszowie, jej moderatorem była Bogusława Kaczor-Pyter, przewodnicząca Komisji ds. Etyki Zawodowej. Patronat honorowy objął Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, patronat medialny sprawowało Radio VIA oraz Nowiny. Sponsorami konferencji były firmy Nutricia oraz ConvaTec. Zaszczycili nas swoim przybyciem goście: Jego Ekscelencja ksiądz biskup Jan Wątroba, kierownik Katedry Pielęgniarstwa dr n. med. Małgorzata Marć, kierownik Katedry Nauk o Rodzinie ks. dr hab. Andrzej Garbarz, ks. Krzysztof Bal, kapelan szpitalny. Prelegentami byli: dr n. prawnych Janusz Gajda - Relacje pomiędzy prawem a moralnością na gruncie unormowań prawa etycznego; prof. dr hab. n. med. Neurochirurg Centrum Onkologii w Warszawie, sekretarz Odwoławczej Komisji Bioetycznej przy Ministrze Zdrowia Romuald Krajewski - Bioetyka w praktyce; mgr Marta Pieczonka - Godność osobowa jako prawo pacjenta; ks. dr Tomasz Fularz - Etyka zawodowa pielęgniarki i położnej; dr n. hum. Katarzyna Błaszczuk - Etyczno - prawny obszar (nie)wiedzy.

Większość innowacji, o których dowiadujemy się nie ma bezpośredniego wpływu na nasze codzienne funkcjonowanie zawodowe. Większość informacji, która do nas dociera ma raczej charakter medialny i nie ułatwia zrozumienia zwykle złożonych i trudnych problemów natury etycznej, których ocena wymaga wiedzy fachowej oraz znajomości obowiązujących norm. To powoduje, że coraz trudniej przedstawiać

ugruntowane wyobrażenia.

Najbardziej znane medyczne problemy etyczne związane z postępem nauk biologicznych i technologii dotyczą obecnie ogromnej wiedzy o dziedziczeniu i funkcjonowaniu ludzkiego genomu, możliwości naprawy lub zmiany genomu dodają nowy aspekt do trwającej od paru dziesięcioleci dyskusji wspomaganie reprodukcji. Rosną też możliwości oddziaływania farmakologicznego na liczne choroby ale także na objawy, które niekoniecznie są chorobą i przyczynia się to do tzw. "medykalizacji życia", szczególnie w jego końcowym okresie. Postęp technologii otwiera coraz więcej możliwości leczenia oraz kompensacji wad związanych z chorobą i urazami ale także otwiera możliwości poprawy funkcji organizmu człowieka. Coraz więcej wiemy też o wpływie środowiska zmienianego przez postęp cywilizacyjny na zdrowie i o zagrożeniach biologicznych, które nie mają już charakteru lokalnego lecz łatwo mogą stać się zagrożeniem dla wszystkich ludzi. Pielęgniarki czy położne coraz częściej też są włączane w szeroko rozumiane dyskusje poruszające aspekty moralności, etyki, wolności wyboru na gruncie unormowań prawnych. Genetyka jest dziedziną, która obecnie przynosi najwięcej innowacji i otwiera coraz więcej możliwości. Nie tylko leczenie, ale zapobieganie i poprawy budowy i funkcji organizmu. Zapobieganie ryzyku związanemu z ciążą i z porodem poprzez regularną opiekę nad ciężarnymi, poród w warunkach szpitalnych, cięcie cesarskie, intensywną opiekę noworodkową uważamy obecnie za obowiązek, choć go nie narzucamy. Czy zapobieganie wadom i chorobom dziedzicznym też stanie się podobnym obowiązkiem? Jak szybko uznamy je za leczenie, tak samo jak wiele innych stanów i chorób, na które dawniej nie mieliśmy wpływu? Czy zagrożenia związane z możliwymi nadużyciami powinny być argumentem za zatrzymaniem postępu w tej dziedzinie? Poszukiwaniem odpowiedzi na powyższe pytania poświęcono sporo czasu podczas konferencji.

W czasie prelekcji przedstawionej przez ks. dr Fularza zaprezentowano wymogi etyki w zawodzie pielęgniarki/położnej w ujęciu kanonicznym, które brzmią:

1. Pielęgnować pacjenta i zaspokajać jego potrzeby zdrowotne;
2. Chronić pacjenta przed nadużyciami opieki zdrowotnej;
3. Uwrażliwiać na godność każdego człowieka od chwili poczęcia do naturalnej śmierci;

4. Ukazywać potrzebę pełnego miłości towarzyszenia dziecku od poczęcia;
5. Kształtować postawy prorodzinne;
6. Dbać o sprawy religijne chorych;
7. Stanować wzór osobowości prawej i szlachetnej, wrażliwej i odpowiedzialnej, o postawie otwartej na drugiego człowieka;
8. Uczciwie i rzetelnie przekazywać wiedzę zgodną z prawdą.
9. Szanować autonomię pacjenta oraz jego rodziny.
10. Stać na straży realizacji chrześcijańskich wartości moralnych, uczyć i wychowywać własną postawą i przykładem;
11. Pielęgniarka/położna powinna być tolerancyjna wobec innych przekonań religijnych i światopoglądów, respektujących ład społeczny i moralny;
12. Powinnością moralną pielęgniarki/położnej jest stałe podnoszenie swych kwalifikacji;
13. Pielęgniarkę/położną obowiązuje dochowanie tajemnicy zawodowej.

Zawód pielęgniarki/położnej wykonywany przez dłuższy czas, może wywołać u niektórych osób zespół przemęczenia, którego nasilenie bywa czasem niezauważalne, ale może utrudniać harmonijną współpracę w zespołach medycznych. W czasie działalności zawodowej pielęgniarki/położne często wystawiane są na poszukiwanie odpowiedzi na nurtujące problemy, stające się często dylematami etycznymi powodując niejednokrotnie rozterki etyczne, stąd podczas wystąpień prelegenci starali się ukazywać wieloaspektowość zagadnień nurtujących współczesne pielęgniarstwo.

*Najlepsze życzenia, to marzeń spełnienie.
Bo cóż piękniejszego, niż właśnie marzenia ...?
Wiek emerytalny po to jest nam dany, by realizować niespełnione plany.
Życzymy Ci dni zwykłych cudów.
Gorącej filiżanki kawy, którą ktoś dla Ciebie zrobi.
Życzymy Ci dni pełnych szczęścia, spokoju.
Życzymy Ci dni małych spraw, które Cię ucieszą
Nieoczekiwanego telefonu od starego przyjaciela ...
Piękną piosenki usłyszaną w radiu,
I że tylko Tobie mogą przydarzyć się tak dobre, codzienne cuda.*

**Dla koleżanki ANNY KUZIORY
podziękowania za lata pracy
i życzenia z okazji przejścia na emeryturę**

**składają
koleżanki i przełożeni
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
ul. Kwiatkowskiego w Stalowej Woli**

W trakcie konferencji "Pielęgniarka i położna wobec wyzwań współczesnej medycyny i bioetyki" jedna z uczestniczek Pani Emilia Wołoszyn narysowała grafikę, którą publikujemy.

Weryfikacja posiadania prawa wykonywania zawodu pielęgniarki/położnej

Na podstawie art. 44. ust. 2. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej część danych zawartych w Centralnym Rejestrze Pielęgniarek i Położnych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Weryfikacja danych służy sprawdzeniu przez pacjenta lub pracodawcę czy dana osoba posiada Prawo Wykonywania Zawodu Pielęgniarki lub Położnej. Wykonywanie świadczeń zdrowotnych lub zatrudnianie osób nie posiadających Prawa Wykonywania Zawodu Pielęgniarki lub Położnej może prowadzić do ukarania grzywną lub do kary ograniczenia wolności.

W przypadku potrzeby weryfikacji większych ilości danych zapraszamy do kontaktu w celu ustalenia szczegółów technicznych - crpip@nipip.pl.

W celu wyszukania osoby wymagane jest podanie następujących danych:

- 1. Peselu z Nr PWZ** (7 cyfrowy numer z literą 'P' lub 'A' na końcu)
lub za pomocą dodatkowych opcji wyszukiwania
- 2. Imion** (pierwszego i drugiego) i **Nazwiska** oraz **Nr PWZ** (7 cyfrowy numer z literą 'P' lub 'A' na końcu).
lub
- 3. Imion** (pierwszego i drugiego) i **Nazwiska** oraz **Peselu**.

NOWA PANI KONSULTANT

W piątek 3 listopada br. Wojewoda Podkarpacki Ewa Leniart wręczyła powołanie nowemu konsultantowi w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego.

Powołanie z dniem 1 listopada 2017 r. otrzymała mgr Barbara Syrek - w dziedzinie pielęgniarstwa psychiatrycznego.

Barbara Syrek pracuje w Dziennym Oddziale Psychiatrycznym, do niedawna na stanowisku Oddziałowej Oddziału Dziennego Psychiatrycznego i Poradni Zdrowia Psychicznego Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego im. Jana Pawła II w Krośnie, obecnie jako specjalistka pielęgniarstwa psychiatrycznego.

Konsultant w ramach pełnienia swojej funkcji wykonuje m. in. zadania opiniodawcze, doradcze i kontrolne dla organów administracji rządowej, podmiotów tworzących w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej Narodowego Funduszu Zdrowia i Rzecznika Praw Pacjenta jak również przeprowadza kontrole dostępności do świadczeń zdrowotnych na obszarze województwa podkarpackiego.

GRATULUJEMY !

Rzeszów, 2 listopada 2017 r.

**Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych
w Rzeszowie**

OPINIA PRAWNA w przedmiocie zatrudnienia ratownika medycznego na oddziałach szpitalnych

I. WSTĘP.

Do Kancelarii zwrócono się z prośbą o sporządzenie opinii prawnej, której przedmiotem będzie udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy ratownicy medyczni mogą być zatrudniani na oddziałach szpitalnych innych niż szpitalne oddziały ratunkowe.

II. PODSTAWA PRAWNA.

1. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1868 ze zm., zwana dalej u.p.r.m.);
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2016 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 587 ze zm. zwane dalej Rozporządzeniem);

III. ROZWAŻANIA.

Przepisy u.p.r.m. w art. 11 szczegółowo określają zasady wykonywania zawodu ratownika medycznego, ponadto definiuje prawa i obowiązki związane z wykonywaniem tego zawodu. Rozporządzeniem natomiast Minister Zdrowia wprowadził zmiany w ustawie i rozszerzył kompetencje ratowników medycznych. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres medycznych czynności ratunkowych, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie lub pod nadzorem lekarza oraz zakres świadczeń innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika samodzielnie lub na zlecenie.

Zgodnie z ustawą ratownicy mogą wykonywać zawód nie tylko w jednostkach systemu (czyli w SOR-ach i w zespołach ratownictwa medycznego), ale również wszędzie tam, gdzie mogą być przydatni ze względu na posiadane kwalifikacje i doświadczenie, np. na oddziałach innych niż szpitalne oddziały ratunkowe, czy też w ramach ratownictwa wodnego lub górskiego.

Zgodnie z brzmieniem art. 11 w/w ustawy zmieniono uprawnienia ratowników medycznych, poszerzając je również o możliwość udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym medycznych czynności ratunkowych, udzielonych samodzielnie lub pod nadzorem lekarza. Wprowadzono tym samym większą elastyczność w zatrudnianiu ratowników medycznych wskazując jednostki, w których ratownik medyczny może wykonywać zadania zawodowe.

Przepisy ustawy nowelizującej umożliwiają ratownikowi medycznemu wykonywanie zawodu również poza jednostkami systemu PRM. Od 1 stycznia 2016 r. zawód ratownika medycznego można w pełni wykonywać w podmiotach leczniczych, w tym zakładach opiekuńczo-leczniczych, w ramach ratownictwa górniczego, w ramach morskiej służby poszukiwania i ratownictwa, w jednostkach podległych Ministrowi Obrony Narodowej nie będącymi podmiotami leczniczymi, jednostkach ochrony przeciwpożarowej włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (tylko w zakresie ćwiczeń, szkoleń, oraz działań w strefie zagrożenia), na lotniskach, przy zabezpieczeniu imprez masowych (tylko w ramach działań podmiotu leczniczego), przy wykonywaniu transportu sanitarnego, w izbie wytrzeźwień i stanowisku dyspozytora. Ustawa nakłada na ratowników medycznych obowiązek działania zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej oraz należytą starannością, analogicznie do zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty czy farmaceuty. Zatem jako samodzielny zawód medyczny ratownik medyczny zyskuje swobodę w korzystaniu z wiedzy medycznej, którą będzie mógł wykorzystywać m.in. przy sporządzaniu fachowych opinii prawnych w sprawach sądowych.

W obecnym stanie przedmiot działań ratownika medycznego został rozszerzony o możliwość wykonywania obok medycznych czynności ratunkowych,

także innych świadczeń zdrowotnych, które precyzują załączniki do przedmiotowego rozporządzenia. Rozporządzenie dzieli czynności wykonywane przez ratowników medycznych na cztery kategorie:

1. medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie,
2. medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego pod nadzorem lekarza systemu,
3. świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie,
4. świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego na zlecenie.

W zakresie świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie rozporządzenie wymienia następujące czynności:

- 1) ocena stanu pacjenta;
- 2) układanie pacjenta w pozycji właściwej dla stanu pacjenta lub odniesionych obrażeń;
- 3) podjęcie i prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej zgodnie z aktualną wiedzą medyczną;
- 4) bezprzyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych;
- 5) przyrządowe przywracanie i zabezpieczanie drożności dróg oddechowych z zastosowaniem w szczególności:
  - rurki ustno-gardłowej;
  - rurki nosowo-gardłowej;
  - przyrządów nadgłośniowych;
  - konikopunkcji.
- 6) odsysanie dróg oddechowych;
- 7) podjęcie tlenoterapii czynnej lub wspomaganie oddechu lub sztucznej wentylacji płuc metodami bezprzyrządowymi i przyrządowymi, z użyciem tlenu lub powietrza, w tym z użyciem respiratora;
- 8) wykonanie intubacji dotchawiczej i prowadzenie wentylacji nieinwazyjnej w nagłym zatrzymaniu krążenia;
- 9) wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej;
- 10) wykonanie defibrylacji manualnej na podstawie EKG lub zapisu kardiomonitora;
- 11) monitorowanie czynności układu oddechowego;
- 12) monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;
- 13) wykonanie i ocena zapisu EKG;
- 14) wykonanie kaniulacji żył obwodowych oraz żyły szyjnej zewnętrznej;
- 15) wykonanie dojścia doszypikowego przy użyciu gotowego zestawu;
- 16) podawanie leków drogą dożylną, domięśniową, podskórną, doustną, podjęzykową, wziewną, dotcha-

- wiczą, doodbytniczą i wziewną oraz doszypikową;
- 17) odbarczenie odmy prężnej drogą nakłucia jamy opłucnowej;
- 18) pobieranie krwi żyłnej i włosniczkowej do badań diagnostycznych;
- 19) opatrywanie ran;
- 20) tamowanie krwawień zewnętrznych;
- 21) unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń;
- 22) unieruchamianie kręgosłupa ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego;
- 23) przyjęcie porodu;
- 24) wykonanie segregacji medycznej pierwotnej wtórnej;
- 25) cewnikowanie pęcherza moczowego;
- 26) wykonanie pomiaru temperatury głębokiej;
- 27) oznaczanie parametrów krytycznych z użyciem dostępnego sprzętu;
- 28) przygotowanie pacjenta do transportu i opieka medyczna podczas transportu;
- 29) podawanie leków wymienionych w tabeli w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

Natomiast w zakresie świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego na zlecenie rozporządzenie wskazuje na następujące czynności:

- 1) świadczenia zdrowotne wymienione w załącznikach nr 1-3 do rozporządzenia;
- 2) asystowanie przy drobnych zabiegach chirurgicznych.

IV. PODSUMOWANIE.

Dodatkowe uprawnienia i prawa ratowników medycznych wiążą się jednocześnie z nowymi obowiązkami, które wymagają od osób wykonujących ten zawód należytej staranności w działaniu oraz znajomości przepisów prawa, w tym w szczególności ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

Mając na uwadze kwestię stanowiącą istotę przedmiotowej opinii wskazać należy, że **po przeprowadzonych zmianach ratownik medyczny może zostać zatrudnionych na oddziałach szpitalnych innych niż szpitalne oddziały ratunkowe, w zakresie świadczeń zdrowotnych wymienionych w załączniku do rozporządzenia.**

Rzeszów, 15 listopada 2017 r.

**Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych
w Rzeszowie**

OPINIA PRAWNA na temat rozliczania czasu szkoleń pracowników

I. WSTĘP.

Do Kancelarii zwrócono się z wnioskiem o wyjaśnienie wątpliwości prawnych związanych z wliczaniem do czasu pracy pracowników czasu szkoleń wewnątrz-zakładowych.

II. PODSTAWA PRAWNA.

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2016, poz. 1666 ze zm.) - dalej jako Kodeks pracy.

III. ROZWAŻANIA.

Obowiązujące obecnie przepisy prawa pracy nie regulują jasno kwestii dotyczących wliczania bądź nie wliczania czasu szkoleń do czasu pracy pracownika. Nie ma także miarodajnego orzecznictwa Sądu Najwyższego w tym zakresie. W związku z tym na tle tego problemu występuje szereg wątpliwości. Najmniej kontrowersji budzi kwestia szkoleń bhp.

Tego rodzaju szkolenia, organizowane przez pracodawcę, tak okresowe, jak i wstępne, wliczane są do czasu pracy. Oznacza to, że czas takiego szkolenia jest zawsze czasem pracy, i to niezależnie od tego, czy takie szkolenie odbywa się w godzinach pracy, czy poza tymi godzinami. Takie wnioski wynikają z regulacji zawartej w art. 2373 Kodeksu pracy.

Wątpliwości pojawiają się w odniesieniu do innych szkoleń niż zakresu bhp, bowiem w odniesieniu do innych szkoleń, z uwagi na brak przepisów prawa, wykształciło się kilka odmiennych poglądów. Z jednej strony wskazuje się, że do czasu pracy pracownika powinny być zaliczane wszystkie szkolenia, w których uczestniczy on na polecenie pracodawcy, czego podstawę, zwolennicy tego poglądu, ma stanowić art. 100 §1 Kodeksu pracy. Z drugiej strony część specjalistów uważa, że żadne ze szkoleń, w ramach których podnoszone są kwalifikacje zawodowe pracowników, nie mogą być wliczane do czasu pracy, wskazuje się bowiem, powołując się na art. 2373 Kodeksu pracy, że skoro przepis szczególny stanowi o zaliczaniu do czasu pracy jedynie szkoleń bhp, pozostałe rodzaje szkoleń są wyłączone z tego obowiązku.

Pomiędzy tymi skrajnymi stanowiskami prezentowane jest także stanowisko pośrednie, zgodnie z którym dzieli się szkolenia na dwie kategorie i w zależności od tej kategorii, ich kwalifikacja nie będzie jednolita:

1. szkolenia dobrowolne, które podnoszą ogólne kwalifikacje,
2. szkolenia obowiązkowe - pracodawca wydaje wiążące polecenie wzięcia w nich udziału, a szkolenie ma charakter specjalistyczny.

Zgodnie z tym pośrednim poglądem szkolenia zaliczane do pierwszej grupy nie muszą być zaliczane do czasu pracy, natomiast czas szkoleń obowiązkowych, w ramach których pracownicy zdobywają wiedzę i umiejętności specjalistyczne, możliwe do wykorzystania jedynie na rzecz danego pracodawcy i jednocześnie niezbędne do wykonywania umówionej pracy, z uwagi na zasadę słuszności, powinny być wliczane do czasu pracy.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r., sygn. akt I PK 144/04. Sąd Najwyższy uznał w nim, że praktyczne szkolenie pracowników powinno odbywać się w ramach stosunku pracy, natomiast poza tym stosunkiem może być organizowane tylko wtedy, gdy szkoleniowy cel i metody działania wyraźnie dominują nad wykonywaniem obowiązków pracowniczych. Tym samym zaliczeniu do czasu pracy powinny bezwzględnie podlegać te szkolenia, które są niezbędne do wykonywania umówionej pracy lub służą podniesieniu kwalifikacji wymaganych dla danego rodzaju pracy.

Konsekwencją przyjęcia powyższego, pośredniego stanowiska, jest uznanie, że takie szkolenia w całości wlicza się do czasu pracy z wszelkimi tego konsekwencjami. Jeśli zatem przypadają w godzinach pracy, to pracownikowi należy się normalne wynagrodzenie. Natomiast jeśli czas takiego szkolenia przypada, nawet w części poza godzinami lub dniami pracy, ich czas nie może skutkować naruszeniem obowiązujących norm czasu pracy, zarówno dobowych, jak i tygodniowych. Tym samym, jeśli dochodzi do przekro-

czenia dobowych norm, to pracodawca powinien albo wypłacić pracownikowi normalne wynagrodzenie wraz z odpowiednim dodatkiem albo udzielić w zamian czasu wolnego. Ponadto, jeśli szkolenie, o którym mowa powyżej, wystąpiło w dniu, który miał być dla pracownika dniem wolnym wynikającym z zasady przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy, pracodawca powinien ten dzień zrekompensować - co do zasady innym dniem wolnym udzielonym do końca okresu rozliczeniowego w terminie uzgodnionym z pracownikami.

Organizując szkolenia, które są przydatne pracownikowi tylko w danej firmie, pracodawca musi też mieć na uwadze, aby czas tych szkoleń nie naruszał prawa pracowników do odpoczynku. Chodzi zarówno o ten 11-godzinny dobowy, jak i 35-godzinny tygodniowy.

IV. PODSUMOWANIE.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, przyjęć należy, że czas szkoleń obowiązkowych w ramach których pracownicy zdobywają wiedzę i umiejętności specjalistyczne, możliwe do wykorzystania jedynie na rzecz danego pracodawcy i jednocześnie niezbędne do wykonywania umówionej pracy, z uwagi na zasadę słuszności, powinny być wliczane do czasu pracy, ze wszystkimi tego konsekwencjami związanymi chociażby z przekroczeniem norm czasu pracy.

WAŻNE

Komunikat w sprawie opodatkowania wypłacanej pomocy socjalnej członkom Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie.

Wypłacona pomoc jest dochodem i podlega rozliczeniu przy składaniu rocznego zeznania podatkowego, z wyjątkiem przypadków, gdy jej wysokość nie przekracza kwoty zwolnionej od podatku (2280 zł) i przyczyna przyznania pomocy jest wskazana, jako zwolniona z opodatkowania zgodnie z przepisami ustawy o podatku od osób fizycznych. Przyznanie zapomogi losowej wskazanej w §3 Regulaminu udzielania pomocy członkom Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie stanowiącym załącznik Nr 1 do uchwały Nr 298/VII/2017 Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych z dnia 23.02.1017 r., zwalnia z opodatkowania do kwoty 2280zł rocznie. Przyznanie zapomogi socjalnej w związku z chorobą przewlekłą wskazaną w §6 w/w regulaminu jest zwolniona z opodatkowania pod warunkiem dołączenia do wniosku dokumentacji medycznej stanowiącej o chorobie przewlekłej wraz z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Wniosek z samym zaświadczeniem o stopniu niepełnosprawności obliuguje członka samorządu do odprowadzenia podatku dochodowego. Przyznanie w jednym roku zapomogi losowej w kwocie np. 2000 zł oraz zapomogi socjalnej w związku z chorobą (z pełną dokumentacją) zwolnionej od opodatkowania w kwocie 500 zł obliuguje do odprowadzenia podatku od kwoty 220 zł.

Skarbnik OIPIP w Rzeszowie
Agnieszka Trznadel

Podziękowania i życzenia dla **GRAŻYNY SURDAJ
z okazji przejścia na emeryturę
od Koleżanek i Kolegów
Szpitalnego Oddział Ratunkowego w Stalowej Woli**

**"Jedź na wycieczkę, może do Grecji,
Zaszalej trochę także w Wenecji,
Odwiedź Paryż lub Barcelonę,
Byś mogła wspominać chwile szalone.
Pamiętaj jednak Grażynko kochana,
O tych co muszą pracować od rana,
Współczuj im choć odrobineczkę,
I za ich zdrowie wypij szklaneczkę".**

Notatka ze spotkania w Centrali Narodowego Funduszu Zdrowia 7 listopada 2017 r.

Na wniosek NRPiP w dniu 7 listopada 2017 r. odbyło się spotkanie w NFZ w którym udział wzięły: Zofia Małas - Prezes NRPiP, Joanna Walewander - Sekretarz NRPiP, Teresa Kuziara - członek Prezydium NRPiP.

W trakcie spotkania omówiono problemy dotyczące:

1. kontynuacji wzrostu wynagrodzenia pielęgniarek realizujących świadczenia w nocnej i świątecznej opiece zdrowotnej w związku z wprowadzeniem sieci szpitali oraz kontynuowania podwyżek dla pielęgniarek zatrudnionych w gabinetach zabiegowych i punktach szczepień w POZ,
2. dodatkowego finansowania nowych uprawnień pielęgniarek i położnych dotyczących ordynowania leków i wypisywania recept oraz skierowań na badania diagnostyczne,
3. wyceny świadczeń w zakresie opieki długoterminowej (ZOL, ZPO), oraz ujednoczenia stawki za osobodzień (30,08 zł) pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej.
4. złożonych propozycji procedur odrębnie finansowanych dla pielęgniarek i położnych podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania oraz pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej, w zakresie: wizyta patronażowa dziecka, rozpoznanie warunków i potrzeb zdrowotnych rodziny, profilaktyka ADR w polipragmazji - porada dla Seniora, (pielęgniarka POZ), dla położnej POZ: porada laktacyjna (położna POZ), porada w zakresie higieny wzroku (pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania).

W trakcie spotkania przedstawiciele NFZ poinformowali o trwających już pracach w zakresie rozwiązania zaistniałego problemu w nocnej i świątecznej opiece zdrowotnej. Ministerstwo Zdrowia i NFZ pracują nad wprowadzeniem zapisów prawnych umożliwiających realizację wzrostu wynagrodzeń dla pielęgniarek nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. W zakresie kontynuacji wzrostu wynagrodzenia dla pielęgniarek gabinetów zabiegowych NFZ zobowiązał się do opublikowania na swojej stronie Komunikatu wskazującego, iż środki na ten cel zostały ujęte w stawce kapitałowej lekarza POZ. Ponadto przedyskutowano z przedstawicielami NFZ w/w propozycje NRPiP.

Uzyskano porozumienie w zakresie wprowadzenia proponowanych zmian oraz kierunków działania niezbędnego do ich realizacji.

Sekretarz - Joanna Walewander

Panie
SYLWIA MISIUDA, ZOFIA MAZUR, DANUTA RZESZUTEK

*Z okazji przejścia na emeryturę składamy Wam
Drogie Koleżanki
serdeczne podziękowania za wieloletnią współpracę,
trud oraz zaangażowanie włożone w pracę
na stanowisku pielęgniarki oddziałowej.*

*Życzymy realizacji wielu planów
i zamierzeń wspieranych dobrym zdrowiem,
a także radości, pogody ducha i ciepła rodzinnego.*

**Pielęgniarka Naczelną i Kierowniczą Kadra Pielęgniarska
SP ZOZ Nr 1 w Rzeszowie - Szpital Miejski**

Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa WYCHOWANIE DLA POKOJU - konteksty, wyzwania i perspektywy doby globalnej

dr n. hum. Katarzyna Błaszczuk

W dniach 9-10 października 2017 r. byłam uczestniczką konferencji naukowej w Pułtusku, podczas której wygłosiłam referat pt.: „Promocja zdrowia psychicznego w rodzinie jako czynnik wychowania dla pokoju w społeczeństwie wielokulturowym”.

Konferencję zorganizowała Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieyszтора w Pułtusku i Stowarzyszenie Wspierania Edukacji Międzykulturowej. Uczestnicy zostali zakwaterowani w zamku, który jest siedzibą Domu Polonii w Pułtusku, przy ul. Szkolnej 11. W tym urokliwym miejscu, w sali Koncertowej, odbywały się także obrady pierwszego dnia konferencji, zakończone uroczystą kolacją w sali Turkusowej.

Uroczystego otwarcia obrad dokonał dr Tadeusz Cichorz, Dziekan Wydziału Pedagogicznego, który przedstawił także krótką historię Uczelni oraz ideę konferencji. Następnie powitał gości konferencji, w osobach: dr hab. Zbigniewa Leszczyńskiego, prof. AH (Dziekana Wydziału Nauk Politycznych), dr hab. Krystynę Bleszyńską, prof. SGGW (przedstawicielkę Stowarzyszenia Wspierania Edukacji Międzykulturowej) oraz dr Joannę Popielską-Grzybowską (przedstawicielkę zagranicznych środowisk naukowych utożsamiających się z ideą Wychowania dla Pokoju).

Obrady pierwszego dnia konferencji zostały podzielone na trzy sesje plenarne, pod nazwą:

SESJA I - Współczesne konteksty i wyzwania kultury pokoju.

SESJA II - Wychowanie a kultura pokoju.

SESJA III - Wartości dialogu w wychowaniu dla pokoju.

Uczestnikami tych sesji byli przedstawiciele środowisk naukowych wielu polskich uczelni. Prelegenci przed-

stawiali zagrożenia dla pokoju, w ujęciu historycznym i współczesnym, problem terroryzmu, migracji, uchodźstwa, nieuchronność wojen, brak przygotowania dzieci i młodzieży do pokojowej koegzystencji w społeczeństwie wielokulturowym, konieczność edukacji w zakresie praw człowieka jako warunku zachowania bezpieczeństwa i pokoju na świecie, potrzebę edukacji społeczeństwa w zakresie pamięci historycznej, która pobudza ludzi do refleksji nad wolnością, ponieważ trzeba ciągle o nią dbać, bo nie jest dana na zawsze. Przedstawiano również doświadczenia innych krajów w zakresie pokojowej koegzystencji przedstawicieli różnych kultur (Kanada, Szwajcaria, Niemcy).

Po zakończeniu obrad wywiązała się dyskusja, w której zgromadzeni wysnuli wspólny wniosek, stanowiący smutną refleksję: „zamiast wychowania do pokoju, wychowujemy do wojny”, ponieważ nawet w podręcznikach szkolnych, źródłach historycznych i w przekazie medialnym przedstawia się okropności wojny i terroryzmu, a nie podaje się informacji, że obok tych tragicznych wydarzeń żyją zwykli ludzie, którzy starają się w miarę normalnie żyć (choćby w naszym kraju podczas II wojny światowej funkcjonowały szkoły, uczelnie, służba zdrowia, prowadzono działalność artystyczną, ludzie podejmowali pracę, działał handel), a ten temat traktowany jest marginalnie. Przedstawia się tragizm wojny, nie eksponując ludzkiej solidarności i aktywności podziemnej, która pozwoliła przetrwać kulturze narodu i umocniła wiarę w zwycięstwo oraz umożliwiła zachowanie najcenniejszych wartości, dających nadzieję na przetrwanie. Czczy głównie pamięć bohaterów, którzy ginęli na placu boju i stawia się im pomniki, a nie bierze się pod uwagę zwykłych ludzi, którzy próbowali wieść normalne życie pomimo braku podstawowych dóbr, które trzeba było zdobywać, aby wychowywać dzieci, leczyć i pielęgnować chorych, otaczać opieką sierocne rodziny, organizować spotkania towarzyskie, a wszystko to działo się z narażeniem własnego życia.

Miejscem obrad w drugim dniu konferencji było Centrum Akademickie Akademii Humanistycznej przy ul. Mickiewicza 36 B. Drugi dzień konferencji rozpoczął się warsztatami z arteterapii, dla uczestników, którzy byli zainteresowani tą formą pracy z dziećmi, osobami niepełnosprawnymi i podopiecznymi DPS,

słuchaczami Uniwersytetu Trzeciego Wieku, organizowanymi przez uczelnię w ramach zajęć praktycznych dla studentów pedagogiki i resocjalizacji. Zajęcia warsztatowe o tematyce „Muzyka, plastyka i ruch w integracji zespołu grupowego”, trwające dwie godziny prowadziła mgr Jolanta Gach-Kustra.

Po zakończeniu zajęć warsztatowych rozpoczęto obrady w trzech sesjach (jednej plenarnej i dwóch paralelnych, pod nazwą:

SESJA PLENARNA:

„Współczesne konteksty i wyzwania kultury pokoju”,

SESJE RÓWNOLEGŁE:

A - Współczesne wątki w wychowaniu dla pokoju,

B - Kompetencje kształtujące kulturę pokoju.

Obrady drugiego dnia skupiły się wokół tematyki związanej z przygotowaniem społeczeństwa do pokojowej koegzystencji, nabywaniem kompetencji społecznych niezbędnych do życia w społeczeństwie wielokulturowym, traktowaniem pokoju jako wartości w wychowaniu uczniów. Poruszano także problemy wykluczenia społecznego i marginalizacji, przemocy, patologii społecznych, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia psychicznego.

Moje wystąpienie obejmowało zagadnienia związane ze sferą przygotowania dziecka do życia w społeczeństwie wielokulturowym, w kontekście opieki i troski rodzicielskiej oraz kształtowania poczucia tożsamości, umożliwiającej identyfikację jednostki z grupą, z którą łączy ją więź i określone kody kulturowe, pozwalające na pokojową koegzystencję z przedstawicielami innych kultur, żyjącymi w tym samym środowisku lub w pobliżu. Poczucie tożsamości jest istotnym czynnikiem dobrostanu psychicznego, dzięki samoakceptacji i poczuciu własnej wartości będących efektem wzrastania w bezpiecznym środowisku rodzinnym, z prawidłowo rozwiniętym poczuciem więzi i zaufania do opiekunów.

Po zakończeniu wystąpień prelegentów, Dziekan Wydziału Pedagogicznego podziękował za uczestnictwo i pożegnał zebranych. Konferencja zakończyła się o godzinie 15.00. W przyszłym roku Uczelnia wyda monografię naukową zawierającą artykuły

opracowane przez prelegentów.

Po wysłuchaniu referatów nasunęła mi się ważna refleksja: zgadzam się z opinią wielu uczestników konferencji, że jako społeczeństwo nie jesteśmy przygotowani do życia w wielokulturowości, ponieważ jest to pewien temat tabu ze względu na obawy związane z przekazem informacji na temat zagrożenia terroryzmem, napadów i gwałtów, co skutkuje paniką i lękiem, a nie dostarcza się wiedzy na temat zwyczajów i zachowań przedstawicieli innych kultur, żyjących przecież na co dzień, obok nas.

Biorąc pod uwagę obszar zdrowia i opieki zdrowotnej, który dotyczy nas, pielęgniarek i położnych, podczas nauki zawodu, nie przekazuje się studentom wiedzy na temat zachowań zdrowotnych i zwyczajów pacjentów z innych kultur, którzy korzystają z usług naszych placówek medycznych. Dotyczy to zwyczajów żywieniowych, komunikacji niewerbalnej, sygnalizowania dolegliwości bólowych, ograniczeń w bezpośrednim kontakcie fizycznym, zachowania podczas badań, praktyk religijnych, itp. Brak wiedzy zawsze budzi lęk, ponieważ nieodpowiednia postawa wobec osób, które należą do obcej nam kultury, może prowadzić do ich zachowań agresywnych z powodu poczucia wykluczenia i dyskryminacji.

Pewne kwestie dotyczące tej problematyki przedstawię w innym artykule.

MOJA KOLEŃDA

W najkrótszy dzień

Najdłuższą noc

Z przestworzy

Moc zstępuje

By smutny świat

Pozbawić strat

Przyjaźń na ziemi buduje

A Ojciec nam

Rozświećta mrok

I z nieba gwiazdką mruga

Gdy słaby wzrok

Niepewny krok

Droga do serca długa

A Ojciec nam

Rozświećta mrok

I z nieba gwiazdką mruga

Gdy słaby wzrok

Niepewny krok

Droga do serca długa

Błądzimy wciąż

Kusi nas wąż

Nie chcą nam

rosnąć skrzydła

Pałaców w bród

Choć wszędzie brud

I nędza co nam zbrzydła

W stajence gdzieś

Jak niesie wieść

Narodził się Zbawiciel

Pokłon oddajmy

Mu i cześć

On sumień Odnowiciel

A Ojciec nam

Rozświećta mrok

I z nieba gwiazdką mruga

Gdy słaby wzrok

Niepewny krok

Droga do serca długa

Katarzyna Błaszczuk

KARNAWAŁ W WENECJI 2-4 luty 2018 r.

Karnawał w Wenecji jest najstarszą zabawą uliczną w Europie, ma już ponad 900 letnią tradycję. Podczas karnawału mieszkańcy oraz turyści wychodzą na ulice miasta w barwnych strojach oraz maskach przyozdobionych w koronki i pióra. Największe zabawy trwają na Placu Św. Marka, który zamienia się w największą w Europie salę balową.

PROGRAM:

Dzień 1: 2 luty godz. 16:00 zbiórka uczestników - parking przy Urzędzie Marszałkowskim w Rzeszowie. Wyjazd z Polski. Przejazd przez Czechy, Austrię do Włoch. Czas przejazdu 16 godz.

Dzień 2: 3 luty - Przyjazd do Punta Sabbioni w godzinach przedpołudniowych. O godzinie 11:00 przepłynięcie do Wenecji (bilet wliczony w cenę); od godziny 12:00 zwiedzanie miasta z przewodnikiem lokalnym (ok. 2 godz.): Plac św. Marka, Bazylika Św. Marka, Pałac Dożów, Kampanila, następnie spacer urokliwymi uliczkami Wenecji: Most Westchnień, Ponte Rialto. Na życzenie obiad dla całej grupy (2 dania + napój, koszt ok. 15 EUR/os.). Czas wolny – udział w atrakcjach związanych ze słynnym **WENECKIM KARNAWAŁEM**. Ok. godz. 19:00-22:00 przeprawa do Punta Sabbioni, a następnie wyjazd w drogę powrotną do Polski.

Dzień 3: 4 luty - Powrót około 12:00-15:00 (w zależności od ostatecznej godziny wyjazdu i przebiegu trasy).

ŚWIADCZENIA: transport autokarem klasy lux , opieka pilota, przewodnik lokalny podczas zwiedzania Wenecji (2 godziny), wymagane opłaty wjazdowe i parkingowe, bilet na przeprawę Punta Sabbioni – Wenecja – Punta Sabbioni, obowiązkowa opłata na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny (10 PLN/os.), ubezpieczenie KL/NNW/bagaż wg TUiR AXA, zestaw słuchawkowy TOUR GUIDE podczas zwiedzania, gorące napoje podczas przejazdu do i z Wenecji (kawa, herbata – **WYŁĄCZNIE** na POSTOJACH)

ŚWIADCZENIA PŁATNE DODATKOWO: wydatki własne, wyżywienie

CENA: 450ZŁ/OSOBE :

250 zł - I Rata do 30.12.2017 r.

200 zł - II Rata do 15.01.2018 r.

Zgłoszenia w biurze OIPIP w Rzeszowie - tel. (17) 77 88 483

Wpłata na konto OIPIP w Rzeszowie

Bank PKO S.A

82 1240 4751 1111 0000 5509 6478

Tytuł wpłaty: nazwa wycieczki, nazwisko, data wyjazdu.

TRENER MENTALNY - Coach w sercu wieczny pielęgniarz służący pomocą

Nazywam się Konrad Mężyński pomagam ludziom w rozwiązywaniu problemów. Jestem pielęgniarzem. Pracuję z osobami indywidualnymi podczas treningów - sesji, jeden na jeden. Prowadzę szkolenia i wykłady dla grup zorganizowanych: dla stowarzyszeń, fundacji, zakładów pracy (w tym dla nauczycieli, pielęgniarek i innych), prowadzę wykłady otwarte oraz treningi - warsztaty dla małych grup 8 - 14 osób.

Od 20 lat pracuję z ludźmi, którzy potrzebują pomocy i nie potrafią poradzić sobie z problemami, stresem, lękiem czy strachem. Za najważniejszą szkołę w moim życiu uważam 12 lat pracy przy łóżku chorego w tym 7 lat byłem pielęgniarzem w Polsce. Specyfika pracy w tym jednym z najszlachetniejszych zawodów świata jest mi bardzo bliska. Znam warunki pracy na tym stanowisku i wiem jak może pomóc sobie, każdy kto codziennie obcuje z ludzkim bólem, bezradnością i często wzrokiem - mówiącym nie chcę umierać. Strach i lęk pacjentów sprawia, iż relacje z nimi są delikatnie mówiąc szorstkie, żeby nie mówić toksyczne. Pracowałem w szpitalach państwowych i prywatnych, hospicjach, domach opieki, domach starości, ośrodkach dla tzw. niepełnosprawnych i wielu innych tego typu placówkach w Polsce i za granicą. Rok czasu spędziłem pracując jako medyk w Armii Brytyjskiej i tam poznałem podstawy czym jest coaching i holistyczne podejście do człowieka. W roku 2012 założyłem Stowarzyszenie "Dobro Powraca", w którym pracuję głównie z pacjentami onkologicznymi, kardiologicznymi i z innymi jednostkami chorobowymi. Pracuję również z seniorami, uczestnikami warsztatów terapii zajęciowej i wszystkimi, którzy sami nie radzą sobie w życiu z porażkami, problemami i toksycznymi ludźmi wokół nich.

JESTEM AUTOREM PROJEKTU "DOZWOLONE OD LAT 18+"

Innowacyjność projektu polega na włączeniu do medycyny konwencjonalnej elementów, narzędzi coachingowych z dużą dawką aktywności fizycznej (dla każdego, w tym dla pacjentów/klientów siedzących, lub w skrajnych sytuacjach leżących), które w trakcie pracy stworzyłem na podstawie doświadczeń nabytych w praktyce i potwierdzanych każdego dnia wiedzą teoretyczną. Medycyna zajmuje się ciałem, a człowiek jest istotą holistyczną i oprócz ciała, składa się jeszcze z umysłu i duszy. W momencie, kiedy pacjent, rodzina i całe jego otoczenie (środowisko) zaczyna dbać o te trzy aspekty, wówczas efektem tego są tzw. CUDA. Biorąc pod uwagę fakt, że nowotwory, udary i zawały to najczęstsze przyczyny zgonów pacjentów, warto pomyśleć o zastosowaniu możliwości ludzkiego umysłu i wiary w poprawę jakości życia, a często wręcz wyzdrowienia. Metody i narzędzia stosowane do rozwiązywania problemów, które przekazuję uczestnikom można powielać, stosować w obszarze biznesu, sportu, poprawy pracy w sytuacjach stresu, toksycznych klientów, pacjentów, współpracowników w różnych zawodach. Mają zastosowanie w codziennych relacjach z innymi, a przede wszystkim z samym sobą. Wiele stosowanych przeze mnie narzędzi i metod były stosowane setki lat temu i są one skuteczne również dzisiaj. Wymagają one małej obróbki, dostosowania ich do XXI wieku, lecz zawarte w nich mądrości są ponadczasowe - NIE TYLKO DLA PACJENTÓW ONKOLOGICZNYCH, ICH RODZIN I ZAINTERESOWANYCH TEMATEM ZDROWIA.

Problem jakim jest choroba, zależność od innych czy nie radzenie sobie z trudnościami, stresem i lękiem jest opisywany w setkach książek. W wielu z nich są wskazane drogi, jakimi można dojść do korzystnego dla siebie rozwiązania lub do wyznaczonego przez siebie celu. Znalezienie przyczyny, źródła problemu to pierwszy z sukcesów człowieka, który rozpoczyna swój marsz po zdrowe, zdrowsze życie. Często skupiamy się na objawach, pomijając przyczynę, a to skutkuje długotrwałym leczeniem, które często nie przynosi oczekiwanego efektu, ponieważ udział pacjenta, jego zaangażowanie i wiara jest często minimalna lub równa zero. Przyczyną problemów, zawsze jest strach, lęk i stres. Słowo problem, można zastąpić słowem - zadanie do wykonania lub okazja (okazja do wykorzystania drzemiących, w każdym możliwości, mądrości, doświadczenia), które wsparte metodami treningu mentalnego i aktywnością (ruch to życie) przynosi pozytywne efekty. Wówczas rozpoczynamy proces, rozwiązywania problemów. Zdiagnozowanie problemu, odnalezienie źródła popełnionych błędów czy też poniesionej porażki jest początkiem drogi do osiągnięcia sukcesu, spełnienia marzeń czy realizacji założonego planu. Najistotniejsze w tym wszystkim jest nauczenie uczestników warsztatów, szkoleń, tego iż dzięki problemom, błędom i porażkom rozwijamy się i stajemy się lepszymi od samych siebie z przed chwili.

Osoby, do których jest skierowany ten projekt to przede wszystkim osoby, które ukończyły 18 rok życia (w tym mogą być rodzice chorych dzieci), to pacjenci głównie onkologiczni, ich rodziny, znajomi i wszyscy zainteresowani problematyką choroby, a w szczególności jak powrócić do zdrowia. Poszerzenie świadomości osób uczestniczących

w zajęciach o rolę umysłu i wiary w procesie jest kluczowe. Świadomość jest tylko w 5% odpowiedzialna za nasze funkcjonowanie, natomiast podświadomość to kolejne 95%. Praca z przekonaniem, z uświadomieniem ludziom ich udziału w procesie wzrastania i dochodzenia do doskonałości jest tym co pozwala inaczej podejść do problemów, błędów i porażek. Narzędzia i metody pracy zawarte w projekcie, wprowadzają trwale zmiany w postrzeganiu naszej roli w świecie, wpływu na funkcjonowanie naszego organizmu i aktywnego udziału w leczeniu (czy to radioterapia, chemioterapia, czy inne formy leczenia). Wspomniana podświadomość może nam służyć, jeżeli będziemy nad tym pracowali. Każdy człowiek ma swoją ścieżkę do wyznaczonych celów i ową drogą może pójść tylko on sam i nikt inny, ponieważ każdy jest kreatorem swojego życia. Każdy z nas ma swoją mapę życia i codziennie wyznacza nowe drogi do pełnej radości życia lub chodzi utartymi szlakami, błędnych decyzji.

Projekt „Dozwolone od lat 18+” to również cykl wykładów i warsztaty NIE TYLKO DLA ODWAŻNYCH I GOTOWYCH NA ZMIANĘ. Gdzie można nauczyć się zamiany porażki w sukces, błędu na mądrość, braku sensu na motywację do działania, reakcji na problemy i spokojnego ich rozwiązywania. Pokazuję podczas warsztatów jakie są zasadnicze różnice w budowie i funkcjonowaniu mózgu kobiety i mężczyzny, czyli jak zrozumieć się wzajemnie. Nabyta wiedza ułatwia komunikację z trudnym pacjentem, umiejętność opanowania emocji, kontrolowania ich w sytuacjach czasem ekstremalnych i w codziennym życiu w pracy w rodzinie oraz wśród przyjaciół. Gorąco zapraszam do udziału w zajęciach, które są skonstruowane przeze mnie na podstawie prawie 20 letniej praktyki, popartej (i cały czas popieranej) wiedzą naukową.

KMI
Konrad Meżyński
Trener Personalny-Coach

TRENING MENTALNY
PROWADZI
KONRAD MEŻYŃSKI

TYLKO DLA ODWAŻNYCH I GOTOWYCH NA ZMIANĘ:
● PORAŻKI W SUKCES
● BŁĘDY NA MĄDROŚĆ
● CHOROBY W ZDROWIE
● BRAKU SENSU NA MOTYWACJĘ DO ŻYCIA
● MUSZĘ ZNOWU IŚĆ DO ROBOTY NA Z RADOŚCIĄ, IDE DO PRACY ITD.

JAK RÓWNIEMOŻEŚ NAUCZYĆ SIĘ JAK ROZWIĄZYWAĆ PROBLEMY.
JAK ZROZUMIEĆ FACETA, JAK ZROZUMIEĆ KOBIECĘ?
I ODPOWIEDZIEĆ SOBIE NA PYTANIE:
KIM JESTEM I CZEGO W ŻYCIU POTRZEBUJĘ ABY BYĆ WOLNYM,
SZCZĘŚLIWYM, PEWNYM SIEBIE CZŁOWIEKIEM?

DOZWOLONE OD
LAT 18+

tel. 503 603 676
e-mail: kontakt@konradmezynski.pl
www.konradmezynski.pl

Pozdrawiam Konrad Meżyński

**Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie
ZAPRASZA pielęgniarki i położne**

na szkolenie

**ZASADY PRZYJMOWANIA REALIZACJI,
DOKUMENTOWANIA ZLECEŃ LEKARSKICH
ORAZ SAMODZIELNEGO WYDAWANIA RECEPT
PRZEZ PIELĘGNIARKI I POŁOŻNE**

**23 stycznia 2018 r. (wtorek)
w godzinach 9.30 - 15.00**

sala audytoryjna
Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie

**Wykładowca - Łukasz Puchalski
Kancelaria Medyczna
05-400 Otwock, ul. Świerkowa 13/10**

**Zgłoszenia uczestnictwa
TELEFONICZNIE - tel. (17) 77 88 483**

**ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA.
DECYDUJE KOLEJNOŚĆ ZGŁOSZEŃ.**

Udział w szkoleniu jest bezpłatny

**Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie
ZAPRASZA
pielęgniarki i położne**

NA WARSZTATY

**KOMUNIKACJA A ZDROWIE.
RELACJE Z TZW. TOKSYCZNYMI LUDŹMI**

**24 stycznia 2018 r. (środa)
w godzinach 13.00 - 16.00**

**siedziba OIPIP w Rzeszowie
ul. Rymanowska 3**

**Opłata: 10 zł - płatne do 18.01.2018 r.
na konto:
Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Rzeszowie
nr 82 1240 4751 1111 0000 5509 6478
z dopiskiem "Warsztaty 24.01.2018"**

**Zgłoszenia uczestnictwa
TELEFONICZNIE - tel. (17) 77 88 483**

**ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA
DECYDUJE KOLEJNOŚĆ ZGŁOSZEŃ**

CM Medyk: Pielęgniarki i położne to także nasi specjaliści

Obecnie ochrona zdrowia przechodzi metamorfozę. Ciągłe zmiany zmierzają do podniesienia jakości usług medycznych. Dotyczą one także personelu medycznego, który poprzez ciągły proces kształcenia, stale podnosi swoje kwalifikacje. Zmieniła się także rola pielęgniarek i położnych. Coraz częściej są to osoby o wyższym wykształceniu, nieustannie poszerzające wiedzę, poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach i konferencjach naukowych.

Taki personel jest fundamentem, z którym współpracują lekarze Podstawowej Opieki Medycznej oraz specjaliści. Podmiotem starającym się zapewnić szeroki zakres usług medycznych na Podkarpaciu jest Centrum Medyczne Medyk. Medyk to rodzinna firma, która świadczy usługi dla ponad 550 tys. pacjentów, obsługując jednocześnie około 6 tys. firm. Obecnie posiada 25 placówek na terenie Rzeszowa i okolic. Ponadto, dysponuje 19 własnymi punktami pobrań, a z 60 współpracuje na podstawie umowy. Posiada także 3 własne laboratoria. W swojej ofercie ma cały wachlarz usług medycznych: podstawową opiekę zdrowotną, poradnictwo specjalistyczne, badania kliniczne, prywatną całodobową stacjonarną i wyjazdową opiekę lekarską, pielęgniarską i położniczą dla dzieci i dorosłych, szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, transport sanitarny, całodobowe domy opiekuńcze, ośrodki zdrowia i aktywności oraz opiekę abonentową. Niedawno otworzył również IP Cliniq Instytut Piękna, poszerzając zakres usług o chirurgię plastyczną i medycynę estetyczną. Od lat Medyk wyznaje zasadę, iż najważniejsza jest profilaktyka. W tym kierunku prowadzi szkolenia i wykonuje ponadstandardowe badania w województwie podkarpackim. Obecnie realizowane są między innymi takie programy jak: „Stop cukrzyca na Podkarpaciu” czy „Profilaktyka zdrowotna kluczem do utrzymania aktywności zawodowej”. Zasadniczą rolę w tych przedsięwzięciach obok lekarzy specjalistów odgrywają pielęgniarki i położne. Ta grupa zawodowa jest bardzo dobrze wykształcona, szczyty się dyplomami wielu kursów podnoszących kwalifikacje i ukończeniem 2-letnich specjalizacji. Każda z pielęgniarek pracujących w POZ odbyła kurs szczepień i kurs EKG.

Personel pielęgniarski odgrywa olbrzymią rolę również w medycynie pracy. Do jego zadań należy, oprócz standardowych badań medycyny pracy, także badanie oczu na aparacie Visiosmart, nauka udzielania pierwszej pomocy oraz nauka samobadania jąder.

Położne prowadzą edukację z zakresu samobadania piersi oraz pobierają materiał do badań cytologicznych. Działania Medyka zorientowane są na ciągły rozwój personelu pielęgniarskiego i położniczego, jak również osiągnięcie takiego komfortu i standardu pracy jak ma to miejsce w innych częściach Europy.

Okazuje się, że coraz częściej pacjenci oczekują usług związanych nie tylko ze zdrowiem, ale także estetycznym wyglądem ciała. Centrum Medyczne Medyk było w stanie takie miejsce dla nich stworzyć. „To, co przygotowaliśmy teraz, jest kompleksową i przemyślaną ofertą, dzięki której będziemy chcieli konkurować z najlepszymi klinikami urody w kraju” - mówi Edyta Dedek, dyrektor IP Cliniq Instytutu Piękna w Rzeszowie.

Instytut Piękna IP Cliniq mieści się w budynku CM Medyk przy ul. Rejtana 53 na IV piętrze i oferuje pełen wachlarz zabiegów - od drobnej kosmetyki z pielęgnacją twarzy i ciała po

medycynę estetyczną i chirurgię plastyczną. Inwazyjne zabiegi z zakresu medycyny estetycznej odbywają się z udziałem zespołu medycznego lekarzy specjalistów i pielęgniarek. Są to zabiegi iniekcyjne, jak wypełnianie tkanek kwasem hialuronowym, usuwanie zmarszczek z wykorzystaniem preparatów Botox i Azzalure, a także biostymulacja kolagenem, mezoterapia igłowa z osoczem pobranym od pacjenta lub indywidualnie komponowanymi koktajlami witaminowymi, lipoliza iniekcyjna, zakładanie nici liftingujących i wiele innych. „Pomoc pielęgniarek jest nieodzowna w dbaniu o bezpieczeństwo i komfort naszych pacjentów. Przeszkolony personel pielęgniarski odpowiada za pobranie krwi potrzebnej do odwirowania i wyizolowania fibryny z komórkami macierzystymi do zabiegów mezotermami z osoczem bogatopłytkowym” - uczuła Edyta Dedek.

Rzeszów, stawiając na profesjonalne usługi ma szansę stać się centrum turystyki urodowej w Polsce. Tych ambicji nie ukrywa Stanisław Mazur, prezes i założyciel CM Medyk. IP Cliniq Instytut Piękna to kolejne „dziecko” w medycznym przedsięwzięciu. „Teraz chcemy świadczyć usługi także z zakresu medycyny estetycznej i chirurgii plastycznej, stworzyć w Rzeszowie ośrodek, do którego będą przyjeżdżać pacjenci z całej Polski i z zagranicy” - zapewnia Stanisław Mazur.

Ta wizja jest poparta szeregiem przemyślanych i ważnych posunięć. Po pierwsze, zaoferowano usługi doświadczonych specjalistów. Zespół medyczny lekarzy i pielęgniarek z Rzeszowa został wsparty przez dwóch specjalistów z zakresu chirurgii plastycznej dr n. med. Łukasza Drożdza oraz lek. med. Piotr Drozdowski.

Instytut Piękna IP Cliniq nawiązał współpracę ze Szpitalem im. św. Rodziny w Rudnej Małej i Hotelem Arłamów oraz Portem Lotniczym Rzeszów - Jasionka, by stworzyć ofertę ośrodka chirurgii plastycznej. Port Lotniczy zaangażuje się w promocję IP Cliniq i będzie zapewniał wygodną podróż do Rzeszowa z różnych zakątków Polski i świata. W Rzeszowie zapewnione zostaną konsultacje z chirurgami oraz wykonanie pełnej diagnostyki. Zabiegi i operacje będą wykonywane na miejscu, a także w szpitalu w Rudnej Małej. Rekonwalescencję i wypoczynek pacjent może kontynuować w zapewniającym ekskluzywne warunki Hotelu Arłamów.

W czerwcu 2018 roku zorganizowana zostanie w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym G2A Arena w Jasionce ogólnopolska konferencja „Zdrowie i piękno ciała ludzkiego”. Jej kolejna edycja, w czerwcu 2019 będzie miała już rangę międzynarodową. Wezmą w niej udział chirurdzy z USA, Wiednia i Londynu. Uczestnicy zapoznają się z osiągnięciami medycyny estetycznej i chirurgii plastycznej, także będą mieli możliwość uczestnictwa w operacji plastycznych transmitowanych na żywo.

„Wszystkie podejmowane przez Centrum Medyczne Medyk oraz Instytut Piękna IP Cliniq działania mają na względzie dobro, zdrowie i bezpieczeństwo pacjenta. Nasze całościowe podejście to działania zorientowane na profilaktykę, diagnostykę, leczenie aż po poprawę wyglądu zewnętrznego, podniesienie samooceny i poczucia własnej wartości. Każdy z nas nosi w sobie Idealne Piękno, naszym zadaniem jest tylko pomóc go odnaleźć” - mówi Edyta Dedek.

PROŚBA O PRZEKAZANIE 1% PODATKU

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy
Zwracam się z prośbą o przekazanie 1% kwoty z podatku od dochodów na rzecz przewlekłe chorego mojego męża Mirosława Boczara. Mąż doznał wylewu krwi do mózgu wskutek pęknięcia tętniaka głowy. Poważna operacja neurochirurgiczna, kilkumiesięczny pobyt w szpitalu na różnych oddziałach utrzymały go przy życiu, ale nie przywróciły sprawności. Mąż porusza się wyłącznie na wózku inwalidzkim, jest niesamodzielny, wymaga stałego leczenia farmakologicznego oraz intensywnej i ciągłej rehabilitacji.

Zabiegi i zajęcia rehabilitacyjne finansowane przez NFZ są bardzo rzadkie, nie zaspakajają nawet w części potrzeb rehabilitacji warunkującej poprawę stanu zdrowia.

Wydatki na leczenie i rehabilitację przekraczają niestety możliwości finansowe całej rodziny, dlatego zwracam się z serdeczną prośbą o pomoc finansową dla Mirka. Jeżeli Państwo uwzględnilibyście w swoim zeznaniu podatkowym za 2016 r. Przekazanie 1% kwoty podatku na cele rehabilitacyjne dla mojego męża, będę ogromnie wdzięczna.

Do mojej prośby dołączam dokument Fundacji Anny Dymnej poświadczający otwarcie konta na rzecz Mirosława Boczara, zawierający nr **KRS 0000174486**, który wpisuje się w PIT-37 oraz cel szczegółowy wpisać „**Mirosław Boczar**”.

Za okazaną pomoc z góry serdecznie dziękuję.
Marta Boczar - pielęgniarka

Mimo Wszystko
Fundacja Anny Dymnej

Kraków, 27.11.2017 rok

ZAŚWIADCZENIE

Dotyczy: Niepełnosprawnego podopiecznego Pana Mirosława Boczar

W imieniu Fundacji Anny Dymnej „Mimo Wszystko” pragnę zaświadczyć, że Pan Mirosław Boczar ur. 6.07.1973 roku, zamieszkały w Rzeszowie, ul. Starzyńskiego 2/38, 35-507 Rzeszów jest podopiecznym Fundacji od 14.04.2010 roku.

Mocą Porozumienia z dnia 14.04.2010 r. Fundacja udostępniła dla Podopiecznego konto w BZ WBK 65 1090 1665 0000 0001 0373 7343 (z dopiskiem: Mirosław Boczar) w celu gromadzenia środków finansowych na leczenie i rehabilitację.

W przypadku pytań lub wątpliwości proszę o kontakt telefoniczny(603640142) lub e-mailowy(marcinpals@mimowszystko.org)

Dane Fundacji - przelew:

Fundacja Anny Dymnej „Mimo Wszystko”

ul. Stefana Myczkowskiego 4

30-198 Kraków

NIP: 677 22 17 576

Nr konta: BZ WBK 65 1090 1665 0000 0001 0373 7343

W tytule przelewu hasło do subkonta: Mirosław Boczar

W celu przekazania 1% podatku

KRS Fundacji 0000174486 z dopiskiem : Mirosław Boczar

Z poważaniem
Marcin Pałysz
Wiceprezesa Fundacji

Fundacja Anny Dymnej „Mimo Wszystko”, ul. prof. Stefana Myczkowskiego 4, 30-198 Kraków
tel./fax +48 (12) 422 69 03, NIP: 677 22 17 576, www.mimowszystko.org
Bank Zachodni WBK 65 1090 1665 0000 0001 0373 7343

Zapraszamy członków samorządu do przesyłania artykułów do publikacji w Biuletynie. Pisząc, macie Państwo możliwość dzielenia się z innymi swoją wiedzą i doświadczeniem. Prosimy o nadsyłanie drogą elektroniczną tekstów prezentujących wskazówki i wiedzę użyteczną dla pielęgniarek i położnych. Jeśli w tekście będą zdjęcia prosimy je dołączyć w formacie JPG z załączoną zgodą osób przedstawionych na zdjęciach na ich publikację.

Artykuły prosimy przysyłać na adres:
biuro@oipip.rzeszow.pl
z dopiskiem w tytule - BIULETYN.
Prosimy o pisemną zgodę na publikację w Biuletynie.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

Serdecznie zapraszamy na Konferencję Szkoleniową dla Położnych
POŁOŻNA W ŻYCIU KOBIETY - część III
16 - 17 MARCA 2018 r.

Hotel Kotarz - 43-438 Brenna ul. Wyzwolenia 40
Organizator konferencji - Zespół ds. Położnych przy OIPIP w Katowicach

Ważne informacje:

- Rejestracja elektroniczna do 31.01.2018 r., uiszczenie opłaty do 10.02.2018 r.
- Rezygnacja ze zwrotem wpłaty do 15.02.2018 r.
- Udział w konferencji 300 PLN (możliwość zwrotu kosztów uczestnictwa dla członków OIPIP w Katowicach, wnioski do pobrania podczas konferencji)
- W tytule przelewu proszę wpisać nazwisko i imię uczestnika/uczestników za których dokonany jest przelew
- Formularz rejestracji, nr konta bankowego, regulamin na stronie OIPIP w Katowicach
- Rezerwacja pokoi hotelowych - Recepcja Hotelu "Kotarz" - tel. (33) 855 69 96
- Kontakt w sprawie konferencji - położna Dorota Kasińska - tel. 797 296 418

PROGRAM KONFERENCJI:

16 marca 2018 - Jakość narodzin i dobre cięcie cesarskie - położna dr Barbara Baranowska; prezentacja sponsorska; Niegrzeczne dzieci - wpływ odruchów przetrwałych na jakość życia - psycholog Katarzyna Wnęk Joniec i pedagog, terapeuta Renata Kałuża; Lunch; Rola społeczna i ranga zawodu położnej w historii Europy w mitach i kulturach świata - antropolog Natalia Miłuńska; Cięża po przeszczepie narządu - położna specj. mgr Barbara Kotlarz; Gość specjalny - położna z Afryki - Inny wymiar pracy położnej;
17 marca 2018 - Ergonomia w pracy i życiu położnej - fizjoterapeuta mgr Ewa Wróblewska; Panel dyskusyjny - aktualności prawne wykonywania zawodu położnej; Zakończenie konferencji.

OKRĘGOWA IZBA PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH W KATOWICACH
ul. Francuska 16, 40- 027 Katowice, tel. (32) 209 04 15 do 17, fax (32) 209 19 26
e-mail: izba@izbapiel.katowice.pl

Gratulujemy Paniom Pielęgniarkom i Położnym
które uczestniczyły w postępowaniach konkursowych
na niektóre stanowiska kierownicze w podmiocie leczniczym nie będącym przedsiębiorcą.

06.11.2017 - Konkurs na stanowisko Pielęgniarki Oddziałowej Oddziału Hematologii w Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim Nr 1 w Rzeszowie wygrała Pani Barbara Kotarba.

06.11.2017 - Konkurs na stanowisko Pielęgniarki Oddziałowej Oddziału Położniczo-Ginekologicznego Klinicznego Szpitala Wojewódzkiego Nr 1 w Rzeszowie wygrała Pani Dorota Wais.

POŻEGNANIA

"Można odejść na zawsze,
by stałe być blisko"
ks. J. Twardowski

Koleżance
KAROLINIE KOLANO
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci MAMY

dla Naszej Koleżanki Pielęgniarki,
długoletniej pracownicy Onkologii

składa
personel pielęgniarski
Kliniki Radioterapii w Rzeszowie

„Jak trudno żegnać kogoś
Kto jeszcze mógł być z nami ”

Z wielkim smutkiem zawiadamiamy,
iż w dniu 25 października 2017 r.
pożegnaliśmy
Naszą Koleżankę
KRYSTYNĘ KWAŚNIK

W wieku 66 lat odeszła od nas
Pielęgniarka o wielkim sercu.
Zapamiętamy ją jako osobę miłą
i uśmiechniętą a zarazem wrażliwą
na ból i cierpienie chorych.
Skromna i nieskarżąca się
na ciężką pracę zawodową.
Dzięki swej osobowości
i profesjonalizmowi była wsparciem
nie tylko dla pacjentów
lecz również koleżanek i rodziny.
Taka pozostanie w naszej pamięci.

Rodzinie, Bliskim i Przyjaciółom
wyrazy głębokiego współczucia
składa
Personel Oddziału Chirurgii Ogólnej
z Pododdziałem Urologii
SP ZOZ Kolbuszowa

Ci, których kochamy nie umierają nigdy,
bo miłość, to nieśmiertelność.
Emily Dickinson

Droga MARIOLU,
łączę się z Tobą w bólu i smutku
po stracie bliskiej Ci osoby.

MARIOLI HUS
najszczerze kondolencje
składa
Iwona Gawron

"Wszystko umiera,
tylko pamięć dobrych uczynków nie ginie."

Z wielkim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 23 listopada 2017 r.
odeszła niespodziewanie
nasza nieodżałowana
Koleżanka i nieoceniona pracownica
KRYSTYNA BRÓDKA

wieloletnia pielęgniarka
w Oddziale Rehabilitacji
w Samodzielnym Publicznym
Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej
w Nowej Dębce.

Wraz z jej odejściem straciliśmy
wspaniałą Koleżankę
i oddanego pacjentom pracownika.
Rodzinie i bliskim Zmarłej
wyrazy najgłębszego współczucia
i zapewnienie o życzliwej pamięci
składają

Dyrekcja
Pielęgniarka Naczelna
Koleżanki i Koledzy
z Oddziału Rehabilitacji

"W momencie śmierci bliskiego
uderza człowieka świadomość
niczym nie dającej się zapelnąć pustki "

ks. J. St. Tischner

Drogiej Koleżance
MARIOLI HUS
Pielęgniarce Oddziałowej
Kliniki Radioterapii
wyrazy najszczerzego współczucia
i słowa otuchy
z powodu śmierci TATY

składają
pielęgniarki z Kliniki Radioterapii
Podkarpackiego Centrum Onkologii
Klinicznego Szpitala
Wojewódzkiego Nr 1 w Rzeszowie

„Nie umiera ten,
kto trwa w pamięci i sercach żywych”

Naszej Koleżance
MARII RUTA-KUD
Najszczerze wyrazy współczucia
z powodu śmierci MAMY

składają
Koleżanki z Kliniki Radioterapii

"Ci których kochamy nie umierają nigdy,
bo miłość to nieśmiertelność"

Wyrazy współczucia
ROMIE ATAMAN
z powodu śmierci TATY

składają
Koleżanki z Powiatowego Szpitala
Specjalistycznego
i Domu Opieki Społecznej
w Stalowej Woli

Jak trudno żegnać kogoś,
kto jeszcze mógł być z nami ...

Naszej Koleżance
ELŻBIECIE KOZIEŁ
słowa wsparcia,
wyrazy żalu i współczucia
z powodu śmierci TATY

składają
pracownicy i Zespół Lekarzy
MEDYTAR
w Tamobrzegu

Pielęgniarce
IRENIE IWŃSKIEJ

wyrazy żalu i współczucia
z powodu śmierci córki ALICJI

składają
Pielęgniarki i Położne
Centrum Medycznego w Łańcucie

„Odeszłaś cicho bez słów pożegnania,
tak jakbyś nie chciała swym odejściem smucić ...
Tak jakbyś wierzyła w godzinę rozstania,
że masz niebawem z dobrą wieścią wrócić”
Ks. J. Twardowski

W dniu 7 listopada 2017r.
śmiercią tragiczną
odeszła od nas Nasza Koleżanka
i długoletni pracownik
Św. P. DARIA WODZIEŃ

Rodzinie oraz Bliskim wyrazy żalu,
współczucia oraz wsparcia
składają
Dyrekcja, pielęgniarki i położne
oraz pracownicy
Zespołu Opieki Zdrowotnej
w Dębicy

IP CLINIQ

INSTYTUT PIĘKNA

INSTYTUT PIĘKNA OFERUJE:

Medycynę estetyczną

(mezoterapie, osocze bogatopłytkowe z komórkami macierzystymi, usuwanie zmarszczek, wypełnianie bruzd, modelowanie owalu twarzy)

Kosmetologię

- Abrahadri (mikrodermabrazja wodna)
- Lamprobe (mikrochirurgia, usuwanie zmian skórnych)
- Zaffiro Z 200 (termolifting i waterpeel)

Laseroterapię

- laser Fotona (zamykanie naczynek, usuwanie przebarwień)
- laser Vectus (depilacja całego ciała)

Endermologię LPG Alliance

Chirurgię plastyczną

(powiększanie piersi, plastyka brzucha, korekta nosa i uszu, implanty pośladków, liposukcja, lifting twarzy, plastyka powiek)

IP CLINIQ Instytut Piękna, Rzeszów, al. Rejtana 53 (IV piętro, budynek CM MEDYK)

kom. 507 025 840, tel. 17 850 93 49

www.ipcliniq.pl